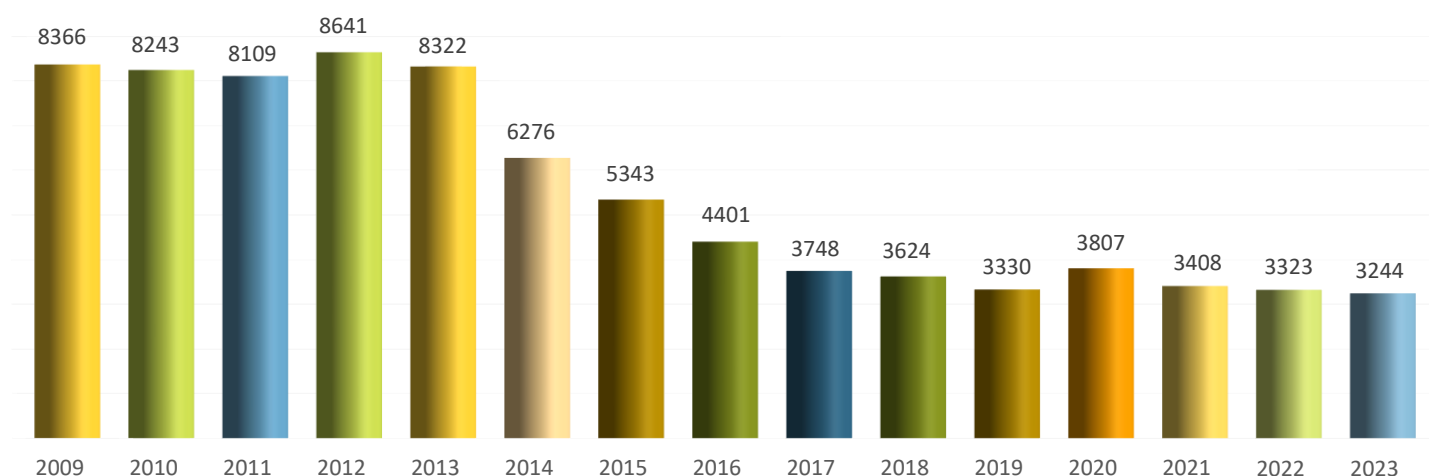

TOMASZOWSKI ŚWIAT PRACY

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim
w 2023 roku

2024

Spis treści

Wstęp	1
I. Lokalny rynek pracy - dane podstawowe.....	2
1. Ludność, zatrudnienie i podmioty gospodarcze	2
2. Poziom bezrobocia rejestrowanego	4
3. Napływ i odpływ z bezrobocia	5
4. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.....	6
5. Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców	7
II. Struktura społeczno - demograficzna osób bezrobotnych.....	8
1. Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy	8
2. Bezrobocie a wiek	9
2.1 Młodzi bezrobotni.....	10
2.2 Bezrobotni po 50 roku życia.....	11
3. Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe	12
4. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy	13
5. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu tomaszowskiego.....	13
6. Czas pozostawania bez pracy.....	14
III. Instytucjonalna obsługa rynku pracy.....	15
1. Analiza SWOT dla tomaszowskiego rynku pracy	15
2. W zakresie rejestracji, ewidencji i świadczeń	16
3. Obsługa prawna Urzędu	17
4. Rozwój kadr	17
5. Kontrola.....	17
IV. Podstawowe usługi rynku pracy.....	18
1. Poradnictwo zawodowe	18
2. Pośrednictwo pracy.....	18
V. Aktywne formy wsparcia	20
1. Staże	20
2. Roboty publiczne.....	20
3. Prace interwencyjne.....	21
4. Prace społecznie użyteczne.....	21
5. Dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej.....	22
6. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.....	23
7. Bon na zasiedlenie.....	23
8. Szkolenia i bony szkoleniowe	23
9. Krajowy Fundusz Szkoleniowy.....	24
VI. Realizowane programy	26
VII. Programy lokalne	28
VIII. Powiatowa Rada Rynku Pracy.....	30
IX. Działania realizowane w ramach Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	31
Podsumowanie	32

Wstęp

Rok 2023 zaowocował spadkiem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim w porównaniu z rokiem poprzednim. 31 grudnia w rejestrach pozostawały 3244 osoby (na dz. 31.12.2022 r. – 3323 osoby).

Kierunki zmian poziomu bezrobocia rejestrowanego w powiecie tomaszowskim nie różniły się od trendów występujących w regionie łódzkim czy kraju. W skali całej Polski stopa bezrobocia z 5,2% w 2022 spadła do 5,1% na koniec 2023 roku, a w województwie łódzkim utrzymała się na niezmiennym poziomie 5,4%. Z kolei stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim spadła o 0,1 punktu procentowego i wynosiła 7,6%.

Pracownicy Urzędu dołożyli wszelkich starań, aby jak najefektywniej realizować zarówno nowe, dodatkowe zadania, jak i te, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia. Było to możliwe między innymi dzięki środkom pozyskanym na aktywizację osób bezrobotnych.

Należy podkreślić, że w okresie sprawozdawczym blisko 80% bezrobotnych klientów stanowiły osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ich często długotrwały i wieloetapowy proces aktywizacji nie byłby możliwy bez wsparcia finansowego ze środków publicznych. W ubiegłym roku aktywnymi formami wsparcia objęto 1 881 osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim kolejny rok wspierał pracodawców i ich pracowników w zakresie finansowania kosztów uzyskiwania nowych kwalifikacji wzmacniających ich pozycję zawodową, a tym samym konkurencyjność lokalnych firm.

Niniejsze opracowanie prezentuje pełny obraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2023 roku, na który składają się zarówno działania ustawowe, obligatoryjne jak i własne inicjatywy, będące odpowiedzią na zmieniające się realia rynkowe.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Tomaszowie Mazowieckim

Ewa Gadko

Tomaszów Mazowiecki, dnia 17 kwietnia 2024 roku

I. Lokalny rynek pracy - dane podstawowe

1. Ludność, zatrudnienie i podmioty gospodarcze

W 2023 roku powiat tomaszowski stanowiło 11 gmin: 1 gmina miejska Tomaszów Mazowiecki, 1 gmina miejsko-wiejska Ujazd oraz 9 gmin wiejskich (Będków, Budziszewice, Czerniewice, Inowódz, Lubochnia, Rokiciny, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki, Żelechlinek).

Analiza danych statystycznych wskazuje, że liczba mieszkańców powiatu tomaszowskiego zmniejsza się z roku na rok. Na koniec 2020 roku mieszkało tutaj 113 407 osób, a na koniec 2022 roku 111 439. Na przestrzeni ostatnich lat populacja ta zmniejszyła się zatem o 1 968 osób. Kobiety stanowiły 52% ogółu mieszkańców.

Liczba mieszkańców powiatu z uwzględnieniem podziału na płeć [w osobach]

Płeć	2020	2021	2022
Kobiety	59 161	58 647	58 176
Mężczyźni	54 246	53 656	53 263
Razem	113 407	112 303	111 439

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Większa część ludności zamieszkuje na terenie miasta. Stanowią oni 52% ogółu mieszkańców powiatu.

Mieszkańcy powiatu według miejsca zamieszkania [w osobach]

Miejsce zamieszkania	2020	2021	2022
Miasto	59 608	58 796	58 089
Wieś	53 799	53 507	53 350
Razem	113 407	112 303	111 439

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Analizując strukturę demograficzną z uwzględnieniem przynależności do kategorii ekonomicznej należy zauważyć, że 59,74% ogółu ludności było w wieku produkcyjnym, przy czym udział ten w analizowanym okresie minimalnie zmniejszał się: 60,16% w roku 2020, 59,85% w 2021 roku. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły z kolei 15,11% (2020 r. –

15,46%, 2021 r. – 15,36). Tendencję wzrostową odnotowano natomiast w populacji osób w wieku poprodukcyjnym: 2020 r. – 24,39%, 2021 r. – 24,80%, 2022 r. – 25,14%.

Ludność powiatu tomaszowskiego w latach 2020-2022 według kategorii ekonomicznych [w osobach]

Kategoria	2020	2021	2022
Wiek przedprodukcyjny (0-14 lat)	17 529	17 245	16 841
Wiek produkcyjny	68 220	67 211	66 578
Wiek poprodukcyjny	27 658	27 847	28 020
Razem	113 407	112 303	111 439

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Udział ludności powiatu tomaszowskiego wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w latach 2020-2022 [%]

Kategoria	2020	2021	2022
Wiek przedprodukcyjny	15,46	15,36	15,11
Wiek produkcyjny	60,15	59,84	59,74
Wiek poprodukcyjny	24,39	24,80	25,14

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Na podstawie przedstawionych danych obliczyć można również wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli stosunku liczby ludności w wieku przed- i poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Im wyższa wartość wskaźnika, tym większe obciążenie osób pracujących kosztami utrzymania dzieci i osób będących na emeryturze. W powiecie tomaszowskim 1 osoba w wieku produkcyjnym utrzymywała: siebie i 0,66 osoby w wieku nieprodukcyjnym w 2020 r., i oprócz siebie 0,67 osoby w 2021 i 2022 r.

Według danych GUS na dzień 31.12.2023 roku na terenie powiatu tomaszowskiego zarejestrowanych było 10 987 podmiotów gospodarki narodowej. W porównaniu do końca 2022 roku było ich więcej o 244 i o 587 więcej w porównaniu do 2021

roku. 97,1% podmiotów zasila sektor prywatny, z czego zdecydowaną większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podmioty zarejestrowane na terenie powiatu tomaszowskiego wg sektorów własnościowych w latach 2021-2023

Podmioty gospodarki narodowej		2021	2022	2023
ogółem		10 400	10 743	10 987
Sektor publiczny - ogółem		278	273	275
w tym	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	182	177	178
	Spółki handlowe	9	9	9
Sektor prywatny - ogółem		10 096	10 431	10 665
w tym	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	8 038	8 279	8 408
	Spółki handlowe	712	771	827
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	68	68	72
	Spółdzielnie	25	27	23
	Fundacje	41	45	55
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	301	310	334

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Najwięcej firm 96,2% stanowią mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników. Małe firmy (ze stanem zatrudnienia 10-49 osób) stanowiły w ubiegłym roku 2,9% wszystkich podmiotów w powiecie.

Według danych GUS w powiecie tomaszowskim w 2023 roku 534 podmioty zostały wyrejestrowane z rejestrów REGON, zaś zarejestrowano 833 podmioty.

Podmioty z terenu powiatu tomaszowskiego wg klas wielkości w latach 2021-2023

		2021	2022	2023
ogółem		10 400	10 743	10 987
W tym zatrudniających	0-9	9 983	10 323	10 574
	10-49	330	330	324
	50-249	81	84	83
	250-999	6	6	6

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Biorąc pod uwagę mapę gospodarczą powiatu tomaszowskiego, widać, że miejsca pracy ulokowane są głównie na terenie miasta Tomaszów Mazowiecki. Wiodącymi pracodawcami, zatrudniającymi powyżej 250 pracowników są m.in.: Ceramika Paradyż Sp. z o.o., Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o., Mondelez Polska Sp. z o.o., ROLDROB SA, Megatech Industries Tomaszów Sp. z o.o. PEPSICO Consulting Polska Sp. z o.o..

Ponadto na terenie Tomaszowa Mazowieckiego funkcjonuje wiele firm średniej wielkości. są to m.in.: Syntom Metal Recycling Sp. z o.o., Wagan Sp. z o.o., Europochette Polska Sp. z o.o., Ice Full Dystrybucja sp. z o.o., Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o., UST-M Sp. z o.o., Artom Budownictwo Sp. z o.o., EZBUD Sp. z o.o., ZPW TOMTEX SA, BALEX METAL Sp. z o.o., PPHU Trans-Pik Piotr Kopacz.

Na terenach wiejskich powiatu tomaszowskiego również funkcjonują przedsiębiorstwa duże i średnie. W gminie Ujazd usytuowane są: Fabryka Przyczep Niewiadów Sp. z o.o., Euroglas Polska Sp. z o.o., Eurobox Polska Sp. z o.o., POSIADALO Sp. z o.o., AGROSKŁAD SJ. W gminie Tomaszów Mazowiecki: TKSM Biała Góra Sp. z o.o., BETA Kopacz Paweł; w gminie Rokiciny: Zakłady Mięsne Piekarscy SJ, w gminie

Lubochnia: Tomplan Sp. z o.o., a w gminie Inowłódz: Centralny Ośrodek Sportu.

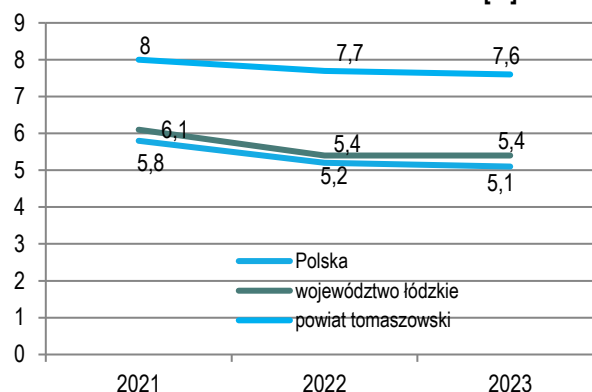
Znaczącymi pracodawcami w powiecie tomaszowskim są również instytucje zaliczane do szeroko rozumianego sektora publicznego. Wymienić należy: Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, placówki oświatowe, jednostki wojskowe.

2. Poziom bezrobocia rejestrowanego

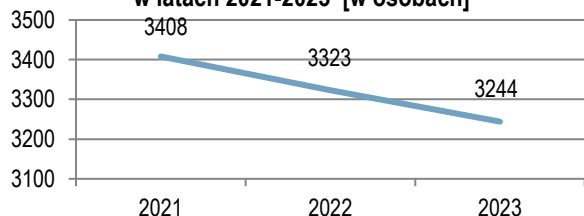
Rok 2023 zaowocował spadkiem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim. 31 grudnia w rejestrach pozostawały 3244 osoby. Stopa bezrobocia w powiecie tomaszowskim wyniosła 7,6 %

W 2023 roku liczba bezrobotnych spadła o 79 osób w stosunku do grudnia 2022 roku oraz o 164 osoby w porównaniu do końca 2021 roku. Kierunki zmian poziomu bezrobocia rejestrowanego w powiecie tomaszowskim nie różnią się znacząco od trendów występujących w całym regionie łódzkim czy kraju. W skali całej Polski stopa bezrobocia z 5,8% w 2021 spadła do 5,1% na koniec 2023 roku, a w województwie łódzkim z 6,1% spadła do 5,4% w 2023 r..

Stopa bezrobocia w Polsce, województwie łódzkim i powiecie tomaszowskim w latach 2021-2023 [%]

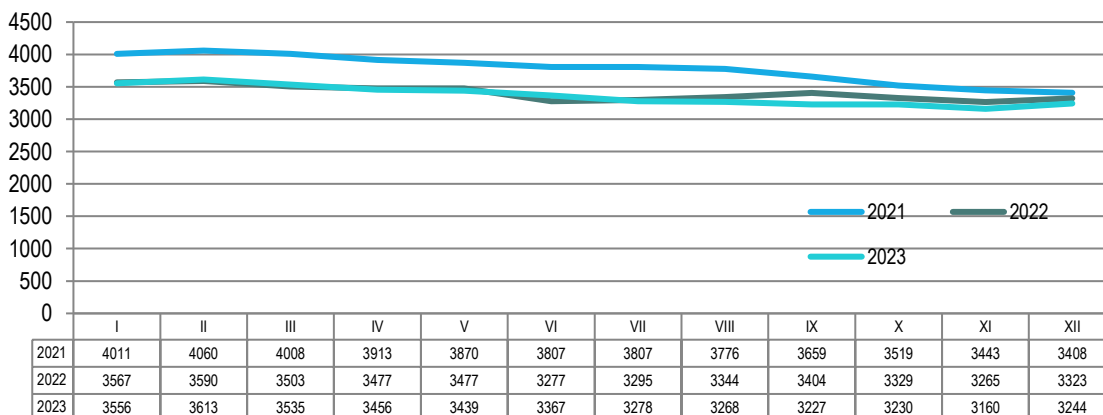

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2021-2023 [w osobach]

Powiat tomaszowski nadal plasuje się w pierwszej piątce powiatów województwa o najwyższym poziomie bezrobocia.

Liczba bezrobotnych w powiecie tomaszowskim w latach 2021-2023

Po wyraźnym spadku liczby bezrobotnych w 2021 roku, 2023 rok charakteryzował się niewielkimi wahaniami liczby zarejestrowanych w PUP w Tomaszowie Mazowieckim w poszczególnych miesiącach. W I kwartale bezrobocie

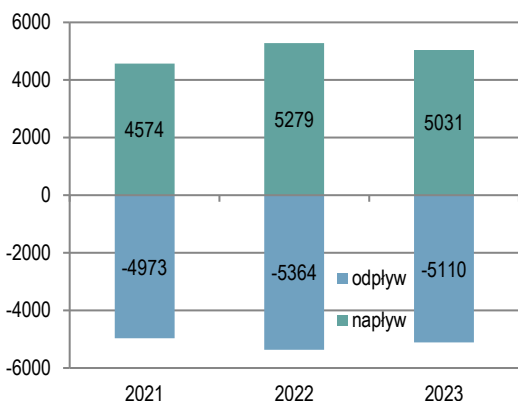
przekraczało 3,5 tysiąca osób, po czym zaczęło spadać. Największy spadek odnotowano na przełomie czerwca i lipca – o 89 osób na co niewątpliwie wpływ miało uruchomienie środków EFS+ na aktywizację osób bezrobotnych.

3. Napływ i odpływ z bezrobocia

W 2023 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowano 5031 osób, zaś wyrejestrowano 5110 osób. Najczęstszym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było podjęcie pracy.

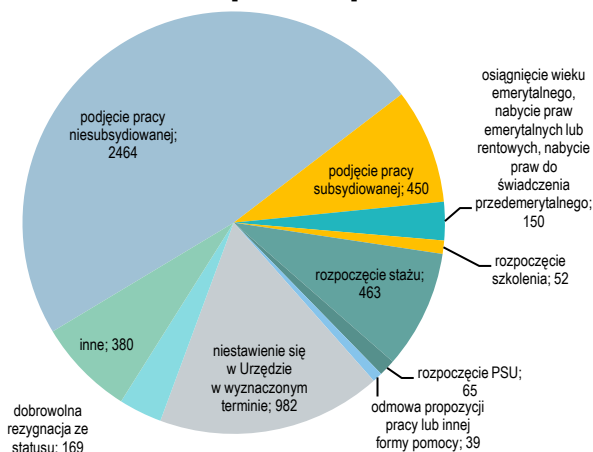
W roku 2022 zarejestrowało się o 705 osób bezrobotnych więcej niż w roku 2021. Natomiast w 2023 roku zaobserwowano zmniejszoną rotację w bezrobociu. Dokonano o 248 rejestracji mniej niż w roku 2022, oraz o 254 mniej wyrejestrowań.

Napływ i odpływ z bezrobocia w latach 2021-2023 [w osobach]

Spośród osób wyłączonych z ewidencji w 2023 roku większość stanowiły osoby podejmujące zatrudnienie niesubsydiowane. Dzięki subsydiom pracę podjęło 450 osób (15,4% spośród wszystkich osób podejmujących zatrudnienie). Osoby te podejmowały zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, bonów na zasiedlenie, refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy, a także rozpoczynały prowadzenie własnej działalności gospodarczej uzyskując na ten cel dofinansowanie z PUP.

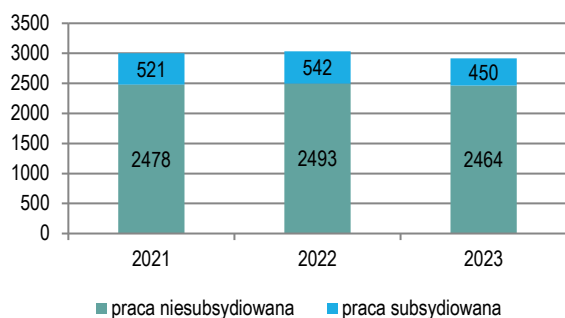
Struktura odpływu z bezrobocia w 2023 roku [w osobach]

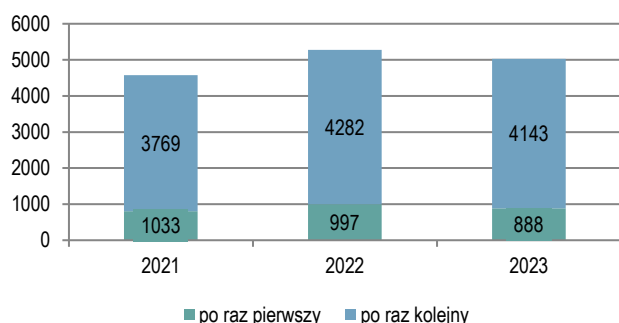
Jak obrazuje powyższy wykres poza wyłączeniami wynikającymi z zatrudnienia znaczna część klientów utraciła status bezrobotnego z powodu niestawienia się w Urzędzie w wyznaczonym terminie. Innymi czynnikami skutkującymi pozbawieniem statusu jest odmowa propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez Urząd, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego, aktywizacja w ramach stażu, szkolenia czy PSU, a także dobrowolna rezygnacja klienta ze statusu osoby bezrobotnej.

W 2023 roku udział osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane spadł do 15,4%. W 2021 roku osoby te stanowiły 17,4% ogółu zatrudnionych, zaś w 2022 roku 17,9%.

Liczba osób podejmujących pracę subsydiowaną i niesubsydiowaną w latach 2021-2023

Liczba osób zarejestrowanych po raz pierwszy i kolejny w latach 2021-2023

W ostatnim roku zauważyć można spadek udziału osób rejestrujących się po raz pierwszy w Urzędzie. W 2022 roku po raz pierwszy szeregi bezrobotnych zasililo 18,9% ogółu rejestrujących się, zaś w 2023 r. stanowili oni 17,7%. Przeważnie były to osoby młode, kończące edukację. Kolejne rejestracje były efektem podejmowania prac krótkookresowych oraz rejestracji w celu uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, zasiłku dla bezrobotnych czy pomocy socjalnej. Część klientów rejestrowała się w celu korzystania z ofert pracy i aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oferowanych przez Urząd. Wśród uzyskujących status osoby bezrobotnej 11,4% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

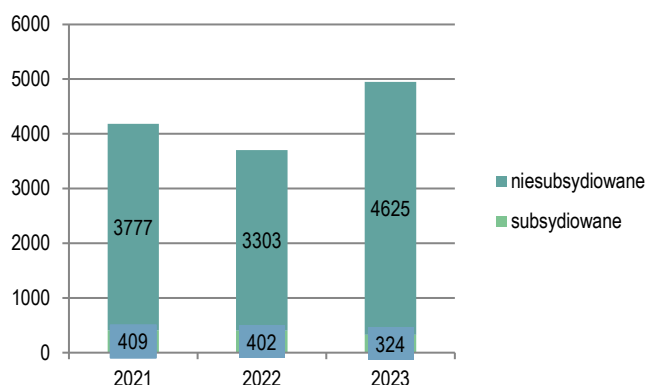
W całym roku 2023 roku często rejestrowały się osoby do 30 roku życia (36,5% spośród wszystkich rejestrujących się). Znaczną grupę stanowiły też osoby, które ukończyły 50 lat – 17,6 % ogółu. Wysoki jest również odsetek osób rejestrujących się nieposiadających kwalifikacji zawodowych (37,3%) i doświadczenia zawodowego – 18,9%. Spośród wszystkich osób rejestrujących się aż 84,1% to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2023 roku nie odnotowano zgłoszeń zwolnień grupowych w firmach zlokalizowanych na terenie powiatu tomaszowskiego.

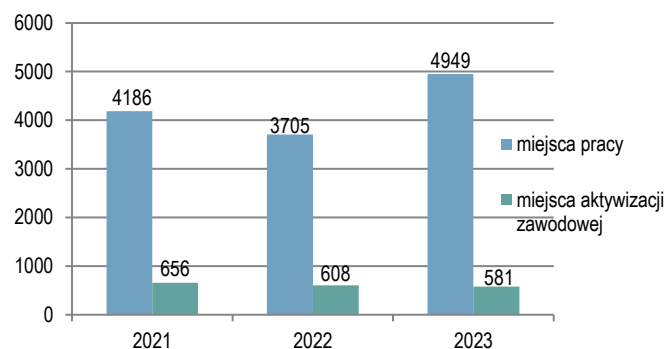
4. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim pozyskał do realizacji 5530 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym oferty subsydiowane.

Liczba ofert pracy pozyskanych do realizacji w latach 2021-2023

Liczba ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w latach 2021-2023

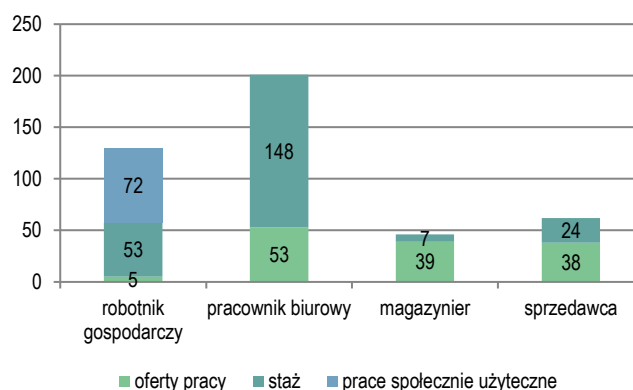
W 2023 roku w porównaniu do roku 2022 nastąpił wzrost liczby niesubsydiowanych ofert pracy. Było to wynikiem zgłoszenia większej ilości ofert pracy związanych z procedurą zezwoleń na pracę cudzoziemców.

Ilość miejsc aktywizacji zawodowej (staży, prac społecznie użytecznych) uzależniona była od dostępności środków na aktywizację zawodową. W 2023 roku zanotowano mniejszy ich udział wśród wszystkich zgłoszonych ofert – 10,5%, w 2022 roku wynosił 14,1%.

Kluczową usługą jest pośrednictwo pracy polegające m.in. na pozyskiwaniu wolnych miejsc pracy dla swoich klientów.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy pozyskał do realizacji **5530** ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym **4625** miejsc pracy niesubsydiowanej. Spośród pozyskanych ofert pracy niesubsydiowanej, z pominięciem tych, zgłoszonych w celu wydania informacji starosty i ofert stażowych najwięcej było w zawodach: robotnik gospodarczy, pracownik biurowy, magazynier i sprzedawca.

Najczęściej zgłaszane oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2023 roku (wg zawodu)

5. Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców

W związku z brakiem możliwości pozyskania wystarczającej liczby pracowników, pracodawcy nadal decydują się na powierzenie pracy cudzoziemcom, głównie obywatelom Ukrainy.

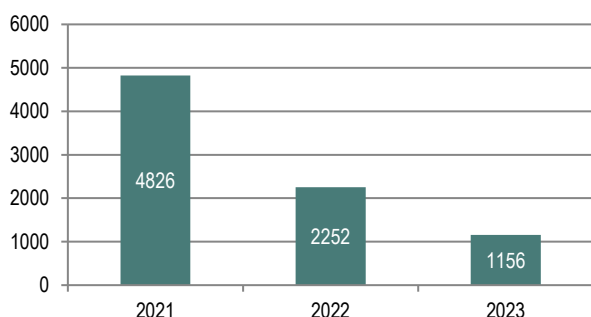
W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2023 roku zarejestrowano mniej oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom niż w ubiegłych latach. Na ten stan rzeczy niewątpliwie wpływ miał konflikt zbrojny na Ukrainie. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy z dnia 12 marca 2022 roku wprowadziła szereg ułatwień w zakresie ich zatrudniania. W praktyce, każdy obywatel Ukrainy, który przebywał legalnie w Polsce, mógł podjąć pracę bez żadnych dodatkowych zezwoleń (m.in. z pominięciem procedury oświadczeniowej). Pracodawca miał jedynie obowiązek zgłosić fakt zatrudnienia obywatela Ukrainy za pośrednictwem systemu elektronicznego praca.gov.pl w ciągu 14 dni od podjęcia pracy. W roku 2023 do Urzędu wpłynęło 1985 powiadomień.

państw, mogących wykonywać pracę bez konieczności uzyskania zezwolenia. 30,9% oświadczeń dotyczyło kobiet.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń w latach 2021-2022 z uwzględnieniem obywatelstwa cudzoziemca

Obywatelstwo	Liczba zarejestrowanych oświadczeń		
	2021	2022	2023
Ukraina	4295	1743	665
Białoruś	230	256	355
Mołdawia	144	101	57
Rosja	38	16	0
Gruzja	86	135	71
Armenia	33	1	8
suma	4826	2252	1156

Liczba zarejestrowanych oświadczeń w latach 2021-2023

W okresie sprawozdawczym do Urzędu wpłynęło 1225 oświadczeń, zaś zarejestrowano łącznie 1156. Pracodawcy najczęściej rejestrowali oświadczenia dla obywateli Ukrainy (57,5%) i Białorusi (30,7%), rzadziej dla obywateli innych

Analizując podmioty powierzające wykonywanie pracy cudzoziemcom dużą liczbę oświadczeń rejestrują przedsiębiorstwa transportu samochodowego działające w obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy. Najwięcej zarejestrowanych oświadczeń dotyczyło pracy oferowanej w branży transportu drogowego, produkcyjnej i przetwórczej na stanowiskach: kierowca ciągnika siodłowego, magazynier, magazynier-logistyk, pakowacz, pracownik produkcji, operator urządzeń do przetwórstwa drobiu, ogrodnik-uprawa grzybów jadalnych, monter konstrukcji oraz na stanowiskach gastronomicznych. W 2023 roku na podstawie zgłoszeń

pracodawców rejestrujących oświadczenia w Urzędzie pracę podjęło 614 osób zza wschodniej granicy.

Urząd wydaje również zezwolenia na pracę sezonową. Zezwolenie uprawnia do pracy przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach uznawanych za sezonowe, czyli w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce. W 2023 roku do Urzędu złożono 80 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, na podstawie których wydano 10 zezwoleń.

Pracodawcy, którzy ubiegają się o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca u wojewody lub o zezwolenie na pracę sezonową dla obywateli innych państw niż: Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Gruzja, Armenia (którzy w okresie bezpośrednio poprzedzającym złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę wykonywali przez okres nie krótszy niż 3 miesiące pracę dla tego samego podmiotu i na tym samym stanowisku zgodnie z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy), muszą dołączyć informację wydawaną przez Urząd o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych spośród bezrobotnych i poszukujących pracy - tak zwany test rynku pracy.

W minionym roku odnotowano wzrost liczby wydanych przez Urząd Pracy informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi. Przeprowadzono 133 testy rynku pracy, w wyniku których wydano 4039 informacji.

Liczba wykonanych testów rynku pracy i wydanych informacji starosty w latach 2021-2023

Rok	Testy rynku pracy	Informacje starosty
2021	242	2910
2022	122	2686
2023	133	4039

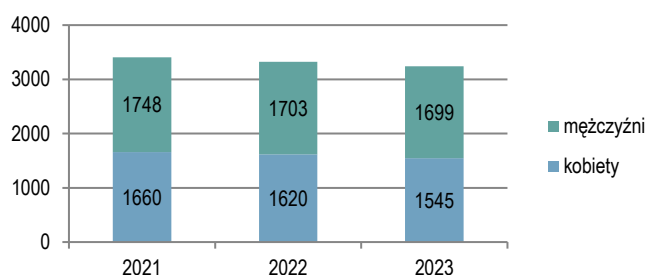
Analizując zawody w jakich są zgłaszane oferty pracy w związku z procedurą zezwoleniową można zauważyć, że najczęściej są to stanowiska niewymagające wysokich kwalifikacji, np.: pakowacz ręczny (835), pracownik produkcji (735), pracownik pomocniczy (670), pomocnicze prace produkcyjne (450), robotnik magazynowy (275), pracownik plantacji warzyw (150), pracownik do segregacji grzybów (137). Doradcy klienta, którzy prowadzili rekrutację na zgłoszone miejsce pracy kierowali kandydatów na rozmowę do pracodawcy. Jednak pomimo podjętych działań w niewielkim stopniu udało się spośród klientów PUP zrekrutować kandydatów na zgłoszone miejsca pracy. Dlatego też pracodawcy zwracali się do wojewody o zezwolenie na zatrudnienie cudzoziemców na nieobsadzonych miejscach pracy.

II. Struktura społeczno - demograficzna osób bezrobotnych

1. Kobiety i mężczyźni na lokalnym rynku pracy

W 2023 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zarejestrowało się o 89 kobiet mniej niż mężczyzn. Wśród wyrejestrowanych z ewidencji osób bezrobotnych również przeważali mężczyźni. Na koniec grudnia 2023 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowało 1545 kobiet i 1699 mężczyzn.

Liczba kobiet i mężczyzn zarejestrowanych w latach 2021-2023 (na dzień 31 grudnia)

W ostatnim roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał i wynosił 47,6%. Największy odsetek kobiet charakteryzował grupę bezrobotnych do 30 roku życia. W 2023 wynosił 54,0%. W ostatnich trzech latach udział kobiet utrzymywał się na wysokim poziomie w grupie osób długotrwale bezrobotnych, w ubiegłym roku – 48,6%. Więcej mężczyzn w analizowanym okresie było w grupie osób niepełnosprawnych (54,1%) oraz w wieku 50+ - 65,0%. W 2023 roku kobiety stanowiły aż 71,4% spośród osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym i 66,8% z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wśród osób

w wieku 25-34 lata na koniec 2023 roku udział kobiet wyniósł 60,7%. W gronie osób bez stażu zawodowego 51,1% to kobiety. Stanowiły one również większość w grupie osób długotrwale bezrobotnych pozostających w ewidencji ponad 2 lata (50,8%). Wśród bezrobotnych zamieszkujących miasto Tomaszów Mazowiecki było 47,5% kobiet.

Mężczyźni w 2023 roku częściej byli zatrudniani w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Mężczyźni częściej też decydowali się pracować na własny rachunek

(53,7% dotacjobiorców) lub korzystać ze szkoleń (80,8%). Kobiety stanowiły 59,0% wszystkich osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych. W ramach stażu również aktywizowane były w większości kobiety, które stanowiły 76,0% wszystkich stażystów. Aż 69,0% mężczyzn było wśród bezrobotnych, którzy zostali pozbawieni statusu w wyniku niestawienia się w Urzędzie w ustalonym terminie. Kobiety częściej niż mężczyźni same rezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (59,8%).

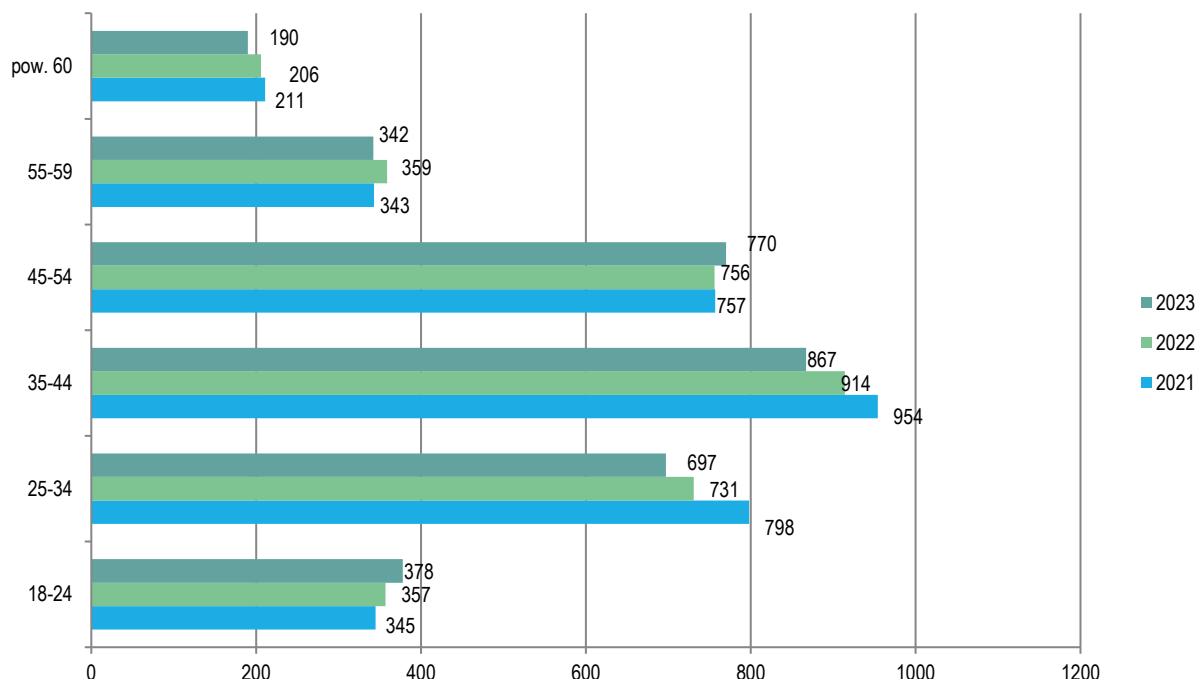
2. Bezrobocie a wiek

Na koniec 2023 roku wśród bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 35-44 lata – 867 osób.

W 2023 roku największy udział wśród bezrobotnych miały osoby w wieku 35-44 lata, stanowiły one 26,7% ogółu i w wieku 45-54 lata – 23,7% bezrobotnych. Najmniej liczną grupą były osoby po 60 roku życia, które stanowiły 5,9% zarejestrowanych i osoby młode do 24 lat– 11,7% ogółu. Na niskim poziomie plasowały się też osoby w wieku 55-59 lat- 10,5%.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa katalog osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Uwzględniając wiek wskazuje osoby do 30 roku życia i bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat. Stąd w dalszej części opracowania te grupy zarejestrowanych będą szczegółowo analizowane.

**Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2021-2023
[w osobach]**

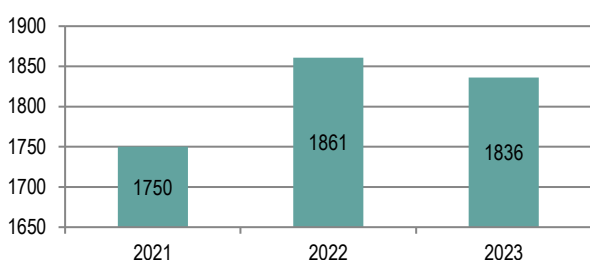
2.1 Młodzi bezrobotni

Osoby młode są grupą poszukiwaną przez pracodawców. Jednak często barierą w uzyskaniu zatrudnienia przez te osoby jest brak doświadczenia zawodowego lub jego niedostateczny poziom.

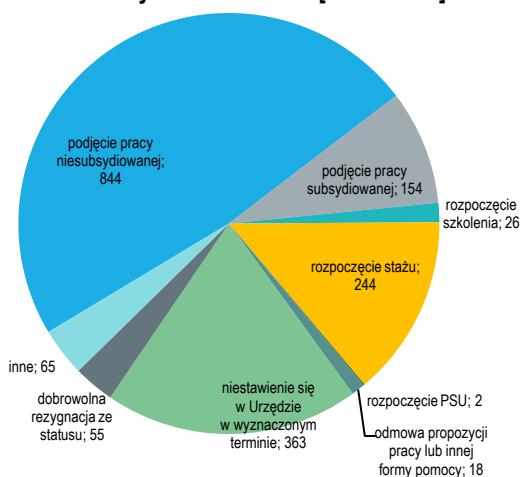
Na koniec 2023 roku w ewidencji osób bezrobotnych figurowało 707 osób do 30 roku życia, co stanowiło 21,8% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni całego roku dokonano 1836 rejestracji osób młodych.

Udział osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych w ostatnim roku wzrósł. Wśród tej grupy 35,3% osób rejestrowało się w PUP po raz pierwszy, dla większości jednak była to druga lub kolejna rejestracja w Urzędzie. Udział osób młodych rejestrujących się w Urzędzie w 2022 roku był na poziomie 35,3%, zaś w 2023 roku wzrósł do poziomu 36,5% mimo zmniejszonej liczby rejestracji.

Napływ osób do 30 roku życia w latach 2021-2023

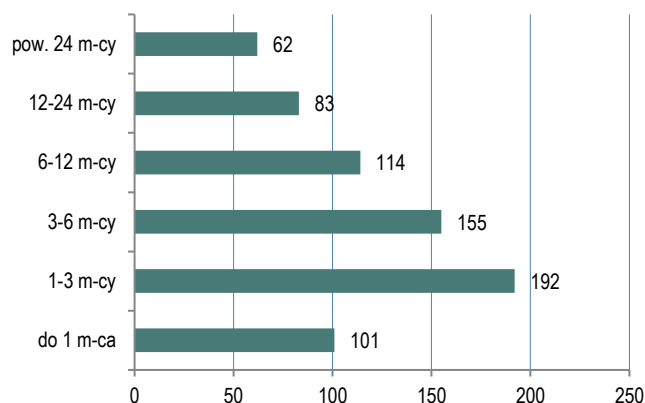
Struktura odpływu z bezrobocia osób do 30 roku życia w 2023 roku [w osobach]

Jak obrazuje powyższy wykres głównym czynnikiem powodującym wyrejestrowanie osób młodych jest podjęcie pracy. Subsidiowane miejsca pracy były częściej niż w roku 2022 zajmowane przez osoby z analizowanej grupy (32,7%

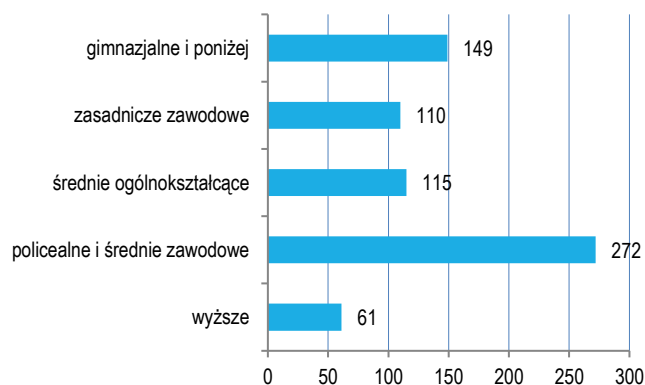
w 2022 roku, 34,2% w 2023 roku). Głównie były one aktywizowane w ramach staży – 52,7% wszystkich stażystów stanowili bezrobotni do 30 roku życia.

Liczba osób do 30 roku życia na koniec 2023 roku wg czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy przez osoby młode był krótszy niż w pozostałych grupach wiekowych. Najwięcej, bo 27,2% bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach od 1 do 3 miesięcy. Biorąc pod uwagę duży wachlarz możliwości wsparcia tej grupy bezrobotnych przez Urząd nie dziwi fakt, że większość rejestracji była krótkotrwała. Mimo tego 20,5% analizowanej grupy było zarejestrowanych nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (w 2022 roku ich odsetek stanowił 19,9%). W tej grupie znalazły się osoby, które często nie mogły wejść lub powrócić na rynek pracy w związku ze sprawowaniem opieki nad dziećmi czy względami zdrowotnymi, np. ciążą.

Liczba osób do 30 roku życia na koniec 2023 roku wg wykształcenia

Jak obrazuje powyższy wykres co 5 osoba młoda legitymowała się wykształceniem zaledwie gimnazjalnym, zaś 16,3% ukończyło szkołę średnią ogólnokształcącą. Zatem łącznie aż 37,3% młodych bezrobotnych nie posiadało wyuczonego

zawodu. Brak kwalifikacji jak i niewielkie doświadczenie zawodowe w analizowanej grupie stanowiło niewątpliwą barierę w znalezieniu zatrudnienia. Aż 186 osób do 30 roku życia nie posiadało stażu pracy (26,3%).

2.2 Bezrobotni po 50 roku życia

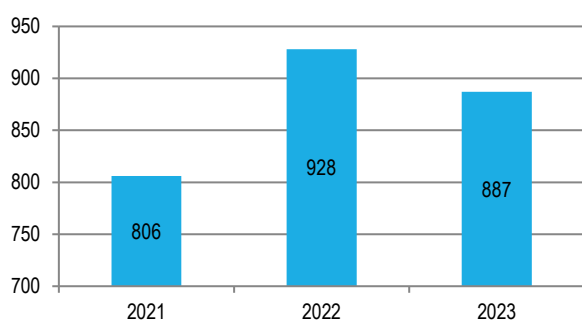
Osoby, które ukończyły 50 rok życia stanowiły na koniec 2023 roku 28,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni całego roku w Urzędzie zarejestrowało się 887osób po 50-tce. Maleje udział osób po 50 roku życia wśród zarejestrowanych ponad rok.

Udział osób po 50 roku życia w ogólnej liczbie rejestrujących się w Urzędzie pozostaje na stałym poziomie (w 2023 roku wyniósł 17,6%, w 2021 roku był na poziomie 17,7%, w 2022 – 17,6%). Na dzień 31 grudnia 2023 roku zarejestrowanych było 909 osób z analizowanej grupy.

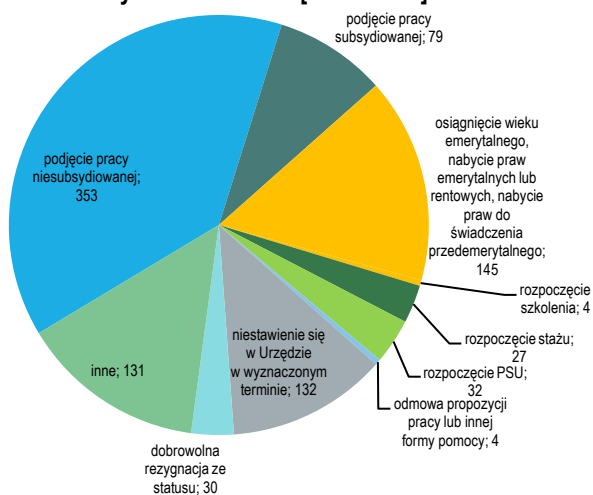
pozbawieniem statusu było niezgłoszenie się w Urzędzie w ustalonym terminie. Osoby 50+ stanowiły 49,2% wykonujących prace społecznie użyteczne w 2023 roku.

Maleje udział osób po 50 roku życia wśród zarejestrowanych ponad rok. W 2023 roku 50,2% ogółu analizowanej grupy wiekowej pozostawało w rejestrze PUP nieprzerwanie ponad 12 miesięcy (w 2021 udział ten wynosił 57,9%, a w 2022 – 51,1%), z czego aż 66,0% (301 osoby) zasilalo szeregi bezrobotnych przez ponad 2 lata.

Napływ osób po 50 roku życia w latach 2021-2023 [w osobach]

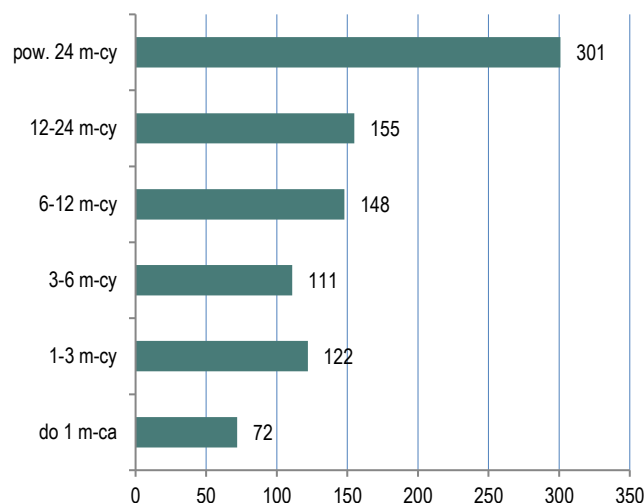

Struktura odpływu z bezrobocia osób po 50 roku życia w 2023 roku [w osobach]

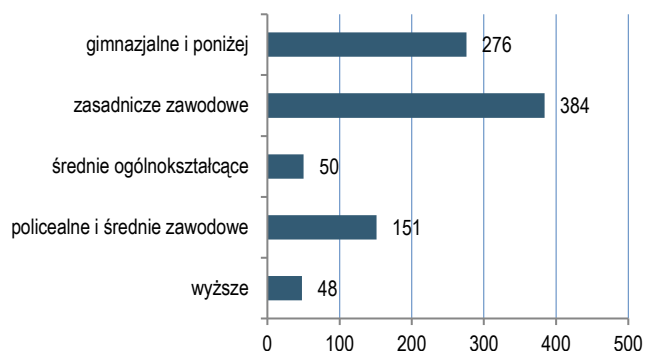

Podobnie jak w ogóle bezrobotnych, osoby po 50 roku życia najczęściej traciły status podejmując zatrudnienie (47,5%). 16% badanej populacji osiągnęło wiek emerytalny, bądź nabyło prawo do emerytury, renty lub świadczenia przedemerytalnego. Kolejnym czynnikiem skutkującym

Liczba osób po 50 roku życia na koniec 2023 roku wg czasu pozostawania bez pracy

Liczba osób po 50 roku życia na koniec 2023 roku wg wykształcenia

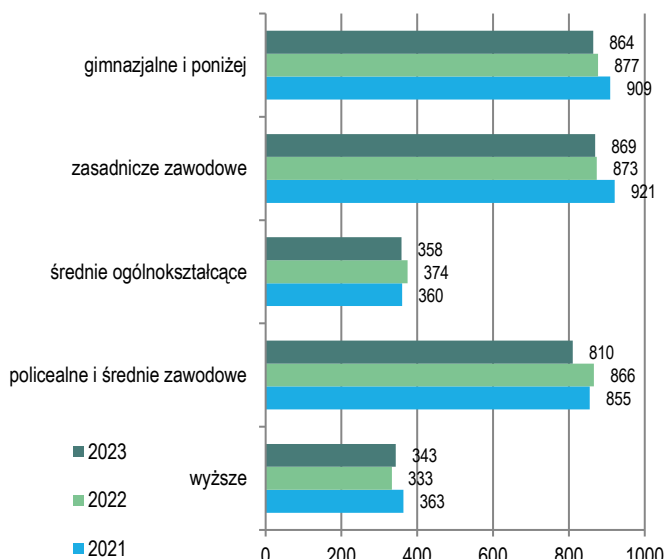

Osoby 50+ w większości posiadały wykształcenie zasadnicze zawodowe (42,2%). Znaczną grupę stanowiły osoby, które posiadały wykształcenie co najwyżej podstawowe – 30,4%. Najmniejszy odsetek tej populacji legitymował się wykształceniem wyższym – 5,3%.

3. Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe

Jednym z problemów lokalnego rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacji zasobów ludzkich do zapotrzebowania pracodawców. W 2023 roku zarejestrowało się 1879 osób bez kwalifikacji zawodowych i 951 osób bez doświadczenia zawodowego.

Liczba osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2021-2023 (stan na 31 grudnia)

osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym.

Nadal na wysokim poziomie pozostawał udział osób bez kwalifikacji zawodowych. Brak kwalifikacji zawodowych, zgodnie z zapisami ustawy oznacza brak kwalifikacji poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Odsetek osób w tej sytuacji wśród zarejestrowanych w PUP na koniec roku wyniósł 35,0%.

Wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2023 roku największy udział miały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,8%) i co najwyżej gimnazjalnym (26,6%). Odsetek osób posiadających wykształcenie policealne lub średnie zawodowe wynosił 25,0%. Najmniejszą liczebność w strukturze zarejestrowanych w PUP odnotowano wśród

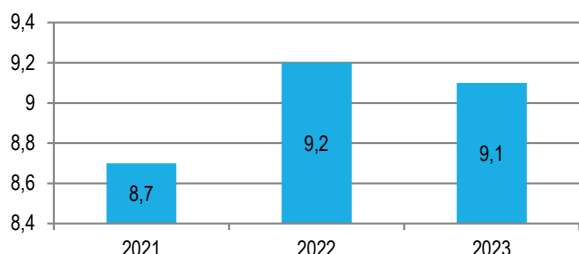
Kolejnym czynnikiem określającym szanse bezrobotnych na powrót lub zaistnienie na rynku pracy jest doświadczenie zawodowe. W świetle ustawy doświadczenie zawodowe oznacza doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy. W 2023 roku wśród rejestrujących się 18,9% nie posiadało doświadczenia zawodowego. Bez jakiegokolwiek stażu pracy na koniec 2023 roku w ewidencji bezrobotnych było 307 osób (9,5% ogółu) z czego 51,1% stanowiły kobiety. Brak udokumentowanej praktyki zawodowej to głównie cecha najmłodszych bezrobotnych, ale problem ten dotyczy również starszych roczników, co jest wynikiem podejmowania pracy w „szarej strefie” i długotrwałego figurowania w rejestrach Urzędu. 10,8% bezrobotnych posiadało udokumentowany ponad 20 letni staż pracy.

4. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy

Na przestrzeni ostatnich 3 lat udział osób z orzeczoną niepełnosprawnością w ogóle bezrobotnych nie przekroczył 10%. W 2023 roku zarejestrowało się 376 osób, a na koniec roku w rejestrach pozostawało 296 osób niepełnosprawnych, w tym 136 kobiet.

Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2021-2023 [%] (stan na 31 grudnia)

Na dzień 31 grudnia 2023 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych 142 osoby posiadały orzeczony lekki stopień niepełnosprawności (48,0%), zaś pozostali stopień znaczny (15 osób) lub umiarkowany (139 osób).

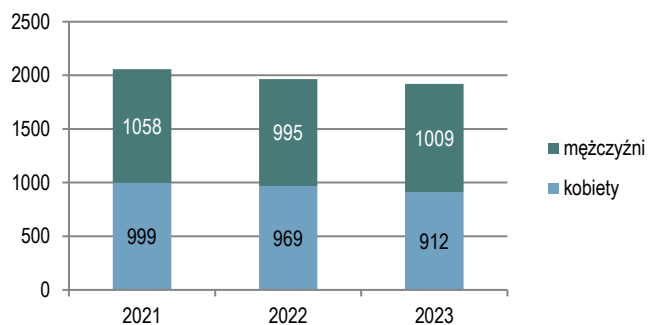
W rejestrach Urzędu na koniec analizowanego okresu były 24 osoby niepełnosprawne posiadające status poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

W minionym roku spośród analizowanej grupy 16 osób zostało zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, 5 w ramach robót publicznych, 8 osób skorzystało z jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zaś 11 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy. 26 osób niepełnosprawnych uczestniczyło w stażach, 3 skierowano do wykonywania prac społecznie użytecznych.

5. Zróżnicowanie terytorialne - bezrobocie w gminach powiatu tomaszowskiego

W 2023 roku powiat tomaszowski stanowiło 11 gmin: 1 gmina miejska, 1 gmina miejsko-wiejska oraz 9 gmin wiejskich. Na koniec 2023 roku w ewidencji Urzędu figurowało 1296 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (40,0% ogółu) oraz 1948 osób z miast Tomaszów Mazowiecki i Ujazd.

Liczba osób bezrobotnych z Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2021-2023 (stan na 31 grudnia)

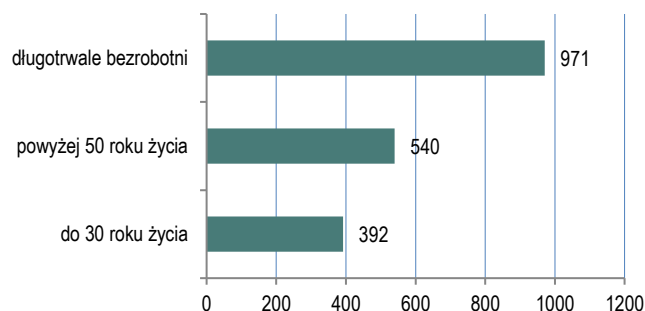

Wśród bezrobotnych mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego nieznacznie przeważają mężczyźni, którzy w 2023 roku stanowili 52,5% zarejestrowanych tomaszowian. W 2021 roku ich udział wynosił 51,4%, zaś w 2022 – 50,7%.

50,5% bezrobotnych zamieszkujących w Tomaszowie Mazowieckim na koniec 2023 roku było długotrwale bezrobotnymi. Osoby, które ukończyły 50 lat stanowiły 28,1%,

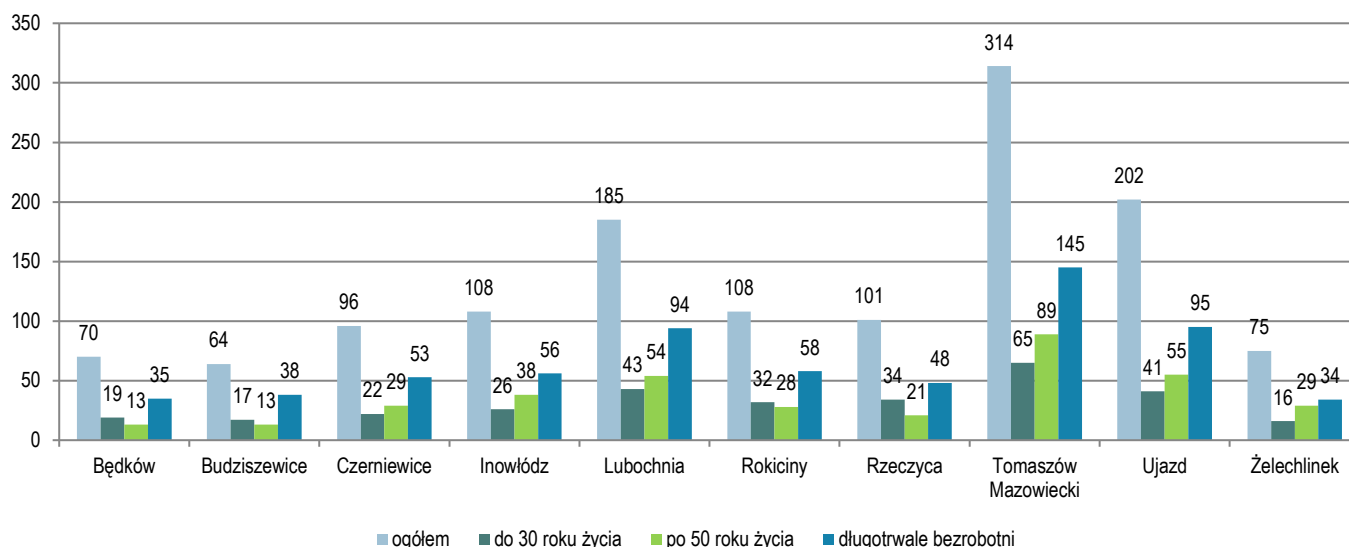
zaś osoby do 30 roku życia – 20,4% ogółu bezrobotnych mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego.

Liczba osób bezrobotnych z Tomaszowa Mazowieckiego wg wybranych kategorii na koniec 2023 roku

Gminami wiejskimi powiatu tomaszowskiego były: Będków, Budziszewice, Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Rokiciny, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki i Żelechlinek. W 2023 roku najwięcej bezrobotnych zamieszkiwało gminy Tomaszów Mazowiecki (9,7%), Lubochnia (5,7%) i gmina miejsko-wiejska Ujazd (6,2%).

Wybrane kategorie bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tomaszowskiego na koniec 2023 roku

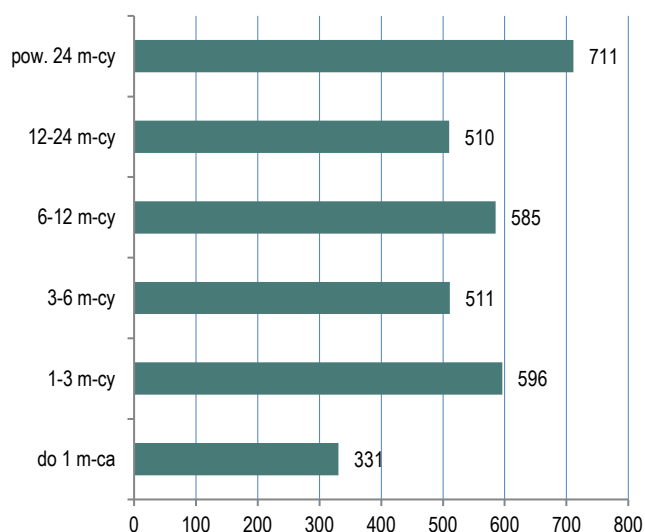
Najwięcej osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem na koniec 2023 roku było w gminie Budziszewice (59,4% ogółu zarejestrowanych mieszkańców tej gminy), Czerniewice – 55,2% i Rokiciny – 53,7%. Największy odsetek osób bezrobotnych po 50 roku życia zanotowano w gminie

Żelechlinek (38,7%) i Inowłódz (35,2%). Największy odsetek osób młodych do 30 roku życia jest w gminie Rzeczyca (33,7% bezrobotnych mieszkańców tej gminy), zaś najmniejszy w gminie Ujazd – 20,3%.

6. Czas pozostawania bez pracy

Długość okresu poszukiwania pracy zależy od wielu czynników o charakterze społeczno-demograficznym oraz od aktualnego popytu na rynku pracy. Na koniec 2023 roku w ewidencji Urzędu najwięcej było osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy. Stanowili oni 37,6% ogółu bezrobotnych (w 2021 roku ich udział wynosił 45,9%).

Liczba osób na koniec 2023 roku wg czasu pozostawania bez pracy

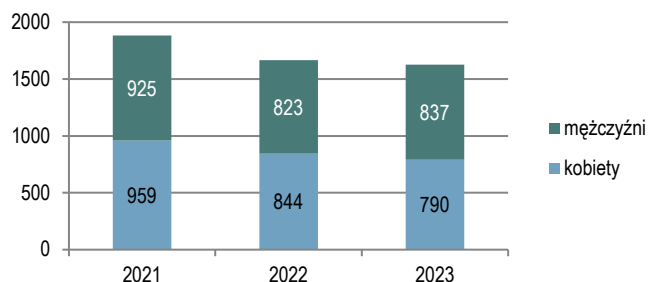

Na koniec 2023 roku 21,9% bezrobotnych pozostawało w rejestrach Urzędu nieprzerwanie ponad 2 lata. Od 12 miesięcy do 24 miesięcy status bezrobotnego posiadało 15,7% zarejestrowanych. Krótkotrwale bezrobocie (do 3 miesięcy) charakteryzowało 28,6% ogółu. Najdłużej w rejestrach pozostawali bezrobotni, którzy ukończyli 50 rok życia – 50,2% z nich było nieprzerwanie w ewidencji ponad rok). Osoby do 30 roku życia w większości pozostawały w rejestrach PUP do 6 miesięcy (63,4%).

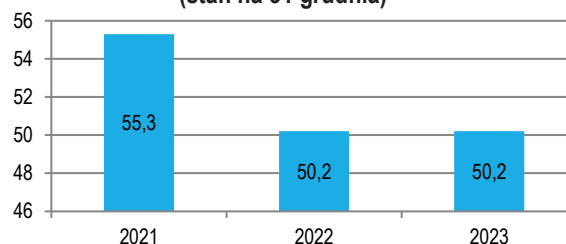
Długotrwale bezrobotni są jedną z grup osób w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Zgodnie z ustawową definicją pozostają oni w ewidencji bezrobotnych łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu 2 lat.

Długotrwale bezrobocie w ostatnim roku częściej dotyczyło mężczyzn (w przeciwieństwie do lat ubiegłych). W 2023 roku ich udział w omawianej grupie wynosił 51,4%.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w latach 2021-2023 (stan na 31 grudnia)

Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2021-2023 [%] (stan na 31 grudnia)

W 2023 roku udział osób długotrwale bezrobotnych wśród zarejestrowanych w porównaniu do 2022 roku spadł o zaledwie 0,1 p.p..

Jak widać długotrwale bezrobocie jest nadal obecne na lokalnym rynku pracy. Długotrwale pozostawanie bez pracy oraz wielokrotne powroty do bezrobocia zdecydowanie negatywnie wpływają na motywację i szansę na zatrudnienie.

III. Instytucjonalna obsługa rynku pracy

1. Analiza SWOT dla tomaszowskiego rynku pracy

Analiza powstała po uwzględnieniu charakterystyki rynku pracy powiatu tomaszowskiego, w szczególności informacji dotyczących zasobów bezrobocia.

Uwarunkowania wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność funduszy celowych służących aktywizowaniu osób pozostających bez pracy (Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejski Fundusz Społeczny Plus); 2. Znaczące zasoby pracy; 3. Obecność partnerów społecznych działających na rzecz rozwiązywania problemów rynku pracy; 4. Dobrze przygotowana kadra publicznych służb zatrudnienia (pod względem merytorycznym i praktycznym) gotowa do profesjonalnego świadczenia usług na rzecz osób pozostających bez pracy oraz pracodawców; 5. Atrakcyjne położenie geograficzne powiatu (centrum kraju, bliskość ważnych węzłów komunikacyjnych). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska jakość zasobów pracy pozostających w ewidencji osób bezrobotnych; 2. Brak inwestycji, dzięki którym mogłyby powstawać nowe miejsca pracy; 3. Niedostateczna komunikacja pomiędzy niektórymi gminami a Tomaszowem Maz. – głównym ośrodkiem, gdzie ulokowane są miejsca pracy; 4. Niedostateczna liczba instytucji otoczenia biznesu; 5. Niedostateczna liczba podmiotów ekonomii społecznej; 6. Brak zakładów aktywności zawodowej.
Uwarunkowania zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie instrumentów stymulujących rozwój samozatrudnienia oraz małych i średnich przedsiębiorstw (dotacje z Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejskiego Funduszu Społecznego); 2. Możliwość budowania dialogu społecznego w celu rozwiązywania problemów rynku pracy; 3. Swobodny przepływ siły roboczej w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Unii Europejskiej; 4. Zwiększona podaż różnorodnych form doskonalenia zawodowego; 5. Uregulowania prawne pracy zdalnej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. System opieki społecznej ograniczający motywację do podejmowania legalnego zatrudnienia; 2. Odływ wykwalifikowanej kadry zmuszonej do migracji zarobkowej; 3. Wysokie koszty pracy; 4. Utrzymujący się wysoki poziom „szarej strefy”; 5. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa; 6. System edukacyjny zbyt wolno reagujący na zmiany zachodzące w obszarze rynku pracy; 7. Następstwa gospodarcze i społeczne spowodowane pandemią COVID i wojną w Ukrainie.

2. W zakresie rejestracji, ewidencji i świadczeń

Na dzień 31.12.2023 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 3244 osoby, przy czym w całym 2023 roku po raz pierwszy rejestracji dokonało 888 osób. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych z usługi rejestracji za pośrednictwem Internetu skorzystały 258 osób, z czego 239 dokonało pełniej rejestracji elektronicznej.

Od marca 2022 roku Dział Ewidencji i Świadczeń realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W celu zagwarantowania cudzoziemcom, których ta ustawa dotyczy, dostępu do rynku pracy, możliwa jest ich rejestracja jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku albo poszukujące pracy. Obywatel Ukrainy, który korzystał ze specjalnych uprawnień od 24.02.2022 roku oraz każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywał legalnie w Polsce, mógł zarejestrować się w Urzędzie Pracy na zasadach określonych w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Procedura rejestracyjna obywatela Ukrainy przebiegała analogicznie jak w stosunku do rejestracji osoby pochodzenia polskiego, z tym że obywatele Ukrainy mogli być w wieku emerytalnym (tj. ukończone 60 lat w przypadku kobiet, lub ukończone 65 lat w przypadku mężczyzn). Od 23 marca 2022 roku udostępniony został elektroniczny formularz w języku ukraińskim, który zawiera uproszczoną procedurę rejestracji w Urzędzie Pracy. W związku z realizacją powyższego zadania w 2023 roku rejestracji jako osoba bezrobotna oraz poszukująca pracy dokonało ogółem 64 obywatele Ukrainy.

Zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wspólnoty Europejskiej w 2023 roku zarejestrowało się 75 osób powracających z zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w tym 11 osób transferujących świadczenia. Z ogólnej liczby bezrobotnych powracających po pracy za granicą 17 osób złożyło wnioski o przyznanie prawa do zasiłku z tytułu bezrobocia, które przekazano do rozpoznania Marszałkowi Województwa.

Dodatkowo w Dziale Ewidencji i Świadczeń osobom zarejestrowanym udzielano informacji na temat praw i obowiązków osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy, w szczególności w zakresie przysługujących świadczeń i pomocy udzielanej przez Urząd. Osoby zainteresowane rejestracją jako bezrobotne lub poszukujące pracy były również

informowane o warunkach przyznania statusu bezrobotnego, poszukującego pracy, dokumentach wymaganych do rejestracji.

Dział Ewidencji i Świadczeń zajmuje się obsługą osób bezrobotnych, w tym weryfikacją przedkładanych dokumentów dotyczących sytuacji bezrobotnych, poszukujących pracy, prowadzi ewidencję uprawnień zawodowych, okresu stażu pracy na podstawie przedkładanych dokumentów zawodowych, zaświadczeń i świadectw pracy. Do zadań powierzonych pracownikom należy także obsługa świadczeń dla bezrobotnych w zakresie wypłaty zasiłku, stypendium z tytułu odbywania szkolenia i stażu oraz wypłaty dodatku aktywizacyjnego. Powyższe obejmuje weryfikację przedkładanych dokumentów w zakresie niezbędnym do wypłaty przysługujących świadczeń.

W 2023 roku wydano ogółem 2749 zaświadczeń potwierdzające status bezrobotnego i okresy pobierania świadczeń. Ponadto 283 osoby wniosowały o ustalenie uprawnień do dodatku aktywizacyjnego. W przeważającej liczbie były to wnioski bezrobotnych pobierających zasiłek, którzy z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie, inną pracą zarobkową.

Wyszczególnienie		
Liczba wydanych wniosków o ustalenie uprawnień do dodatku aktywizacyjnego		283
w tym	Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek aktywizacyjny	277
	Liczba decyzji odmawiających przyznania dodatku aktywizacyjnego	6
Liczba wydanych zaświadczeń o statusie bezrobotnego i okresach pobierania świadczeń		2749
Liczba spraw, wniosków o przyznanie zasiłku z tytułu bezrobocia, osób transferujących świadczenia z tytułu bezrobocia przekazanych do Marszałka Województwa		28

W 2023 roku w Dziale Ewidencji i Świadczeń ogółem wydano 12451 decyzji administracyjnych w tym o: uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku; uznaniu za osobę bezrobotną z prawem do zasiłku dla bezrobotnych; przyznaniu prawa do zasiłku po 90 lub 180 dniach; przyznaniu stypendium z tytułu odbywania stażu i szkolenia; przyznaniu dodatku aktywizacyjnego; utracie statusu osoby bezrobotnej; utracie statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń; odmowie uznania za osobę bezrobotną; wznowieniu i wstrzymaniu wypłaty świadczeń.

3. Obsługa prawna Urzędu

W 2023 roku ogółem wpłynęło 20 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych, w tym do Wojewody Łódzkiego przekazano 7, a we własnym zakresie rozpatrzono 13 spraw.

Dodatkowo w 2023 roku wydano:

- 21 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia;
- 6 decyzji o umorzeniu lub odmowie umorzenia nienależnie pobranego świadczenia;
- 138 decyzji w sprawach dotyczących wznowienia postępowania administracyjnego.

4. Rozwój kadr

W końcu 2023 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim zatrudnionych było łącznie 58 osób, w tym 17 osób niepełnosprawnych. Wśród zatrudnionych 1 osoba pracowała w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Na jakość usług świadczonych przez Urząd w dużej mierze mają wpływ kwalifikacje kadry urzędniczej, która posiada duże doświadczenie zawodowe w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych. Należy podkreślić, że 91,4% pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych posiada wyższe wykształcenie, a 81,0% to osoby z co najmniej 10-letnim stażem pracy w służbach zatrudnienia. Pracownicy PUP ustawicznie podwyższają swoje kompetencje, biorąc udział

5. Kontrola

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim prowadzi monitoring w zakresie wykorzystania środków przez odbiorców usług i instrumentów rynku pracy. Na przestrzeni 12 miesięcy minionego roku zrealizowano:

- **73** rozliczeniowe kontrole zawartych umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- **53** kontrole realizacji umów przed refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy;
- **23** kontrole w zakresie prawidłowości wykonywania zawartych umów o zrefundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;

Wyszczególnienie		
Liczba złożonych odwołań		20
W tym	Liczba odwołań przekazanych do Wojewody Łódzkiego	7
	Utrzymane w mocy przez Wojewodę Łódzkiego	2
	Uchylone przez Wojewodę Łódzkiego	3
	Rozpatrzone we własnym zakresie	13
Ogółem wydane decyzje administracyjne		12451
Liczba wydanych decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń		21
Liczba wydanych decyzji o umorzeniu lub odmowie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń		6
Liczba wydanych decyzji w sprawach dotyczących wznowienia postępowania administracyjnego		138

w szkoleniach zewnętrznych oraz wewnętrznych organizowanych przez Urząd. W 2023 roku 56 pracowników uczestniczyło łącznie w szkoleniach z różnych zakresów tematycznych. Tematyka szkoleń to w szczególności zagadnienia związane z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w tym problematyka zatrudnienia cudzoziemców), Kodeksem postępowania administracyjnego, pomocą publiczną, zamówieniami publicznymi, zagadnieniami finansowo-rachunkowymi. Podnoszenie kwalifikacji kadr zapewnia prawidłową realizację zadań, wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i innych ustaw. Profesjonalne działania Urzędu wspiera sprawowana na bieżąco kontrola zarządcza.

- **50** kontroli zawartych umów o: odbywanie stażu przez bezrobotnych, zorganizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, sfinansowanie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników (KFS), a także umów szkoleniowych;
- **114** kontroli końcowych zawartych umów o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, którym upłynął 12 - miesięczny okres prowadzenia tych działalności.

Prowadzony jest również monitoring zadań realizowanych przez Urząd. W 2023 roku zrealizowano **10** kontroli wewnętrznych.

Dodatkowo w minionym roku przeprowadzono 39 kontroli w zakresie realizacji umów podpisanych w ramach tarczy anty kryzysowej COVID-19.

O prawidłowości w zakresie realizacji zadań oraz wydatkowania środków publicznych zaświadcza pozytywny

wynik 2 kontroli przeprowadzonych w 2023 roku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Komisję Rewizyjną Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim.

IV. Podstawowe usługi rynku pracy

1. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób zgłaszających się po taką pomoc do Urzędu. Pomoc może być świadczona w formie indywidualnego kontaktu doradcy z osobą potrzebującą pomocy lub w formie grupowego spotkania.

Doradca zawodowy, wspólnie z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy pracuje nad rozwiązaniem sytuacji problemowych, które mogą dotyczyć:

- wyboru lub zmiany zawodu;
- uzupełnienia lub dostosowania kwalifikacji zawodowych;
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia;
- planowania rozwoju zawodowego;
- wyboru miejsca pracy;
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie.

korzystając ze środków publicznych przyznawanych jednorazowo w postaci dotacji.

Grupowe porady zawodowe

Porada zawodowa grupowa jest przeznaczona dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie, które potrzebują pomocy w rozwiązaniu swojego problemu zawodowego. Podczas zajęć stosowana jest metoda warsztatowa, która polega na wymianie doświadczeń. Uczestnicy uczą się podejmowania decyzji uzgodnionych w wyniku negocjacji. Istotną częścią zajęć są ćwiczenia, które pozwalają uczestnikom zrozumieć pewne zagadnienia i przećwiczyć je praktycznie w czasie trwania szkolenia. Niektóre ćwiczenia mają charakter indywidualny, inne są prowadzone w parach lub małych grupach. Są też ćwiczenia, w których biorą udział wszyscy uczestnicy. W roku 2023 doradcy zawodowi przeprowadzili 26 porad grupowych, w których uczestniczyło 161 osób bezrobotnych. Przeprowadzono następujące porady tematyczne:

- Metody poszukiwania pracy;
- Kompetencje cyfrowe;
- Rozmowa kwalifikacyjna z autoprezentacją;
- Dokumenty aplikacyjne;
- Od ogłoszenia do zatrudnienia;
- Własna firma, czy ja się do tego nadaję?
- Stres rekrutacyjny;
- Komunikacja interpersonalna w procesie poszukiwania pracy.

PORADNICTWO ZAWODOWE W 2023 ROKU	
	Ilość udzielonego wsparcia
Porady indywidualne	936
Porady grupowe	26
Indywidualne informacje zawodowe	519
Informacje grupowe	8
Opiniowanie wniosków złożonych przez pracodawców	652

Indywidualne porady zawodowe

W roku 2023 doradcy zawodowi udzielili 936 porad indywidualnych. Każda porada została dopasowana do problemów i potrzeb zgłaszanych przez osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Najczęściej związane były one z następującymi trudnościami:

- długotrwałym poszukiwaniem pracy,
- podwyższeniem kwalifikacji zawodowych,
- określeniem predyspozycji zawodowych,
- potrzebą uzupełnienia wiadomości i umiejętności,
- oceną szans planowanego przedsięwzięcia.

W ramach porad indywidualnych dotyczących oceny szans przedsięwzięcia doradcy zawodowi przygotowali 109 opinii dla bezrobotnych planujących rozpocząć działalność gospodarczą

W ramach usługi świadczonej przez doradców zawodowych udzielono 519 informacji zawodowych indywidualnych. Informacje te dotyczyły następujących zagadnień:

- rynek pracy, w tym pracodawcy i profile prowadzonej przez nich działalności;

- zawody i specjalności;
- szkoły i instytucje szkoleniowe;
- sposoby i metody rekrutacji oraz prowadzenie rozmów kwalifikacyjnych;
- zasady przygotowywania, rodzaje i wzory dokumentów aplikacyjnych;
- strony internetowe, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy, o warunkach podejmowania działalności gospodarczej, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów.

Ponadto zorganizowano 8 informacji grupowych na temat lokalnego rynku pracy dla 38 uczestników.

Usługi świadczone dla pracodawców

Doradcy zawodowi pomagają pracodawcom w określeniu wymagań zgodnie z *Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* na stanowiskach organizowanych w ramach stażu, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia oraz prac interwencyjnych. W roku 2023 doradcy zawodowi zaopiniowali 444 wnioski o zorganizowanie stażu. Doradcy zawodowi wspierali również kształcenie ustawiczne pracodawcy i jego pracowników opiniując wnioski na szkolenia finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Opinia doradcy zawodowego dotyczyła potrzeby kształcenia

ustawicznego przy uwzględnieniu zajmowanego stanowiska i profilu działalności firmy oraz zgodność kompetencji, które zostaną nabyte przez uczestników kształcenia ustawicznego do potrzeb lokalnego rynku pracy. W roku 2023 doradcy zawodowi zaopiniowali 208 wniosków pracodawców ubiegających się o wsparcie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Działalność dodatkowa prowadzona w ramach poradnictwa zawodowego

Doradca zawodowy przeprowadził 8 spotkań informacyjnych z uczniami I Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3, nr 6 i nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tomaszowie Mazowieckim, Szkoły Podstawowej w Budziszewicach, Branżowej Szkoły I Stopnia na tematy: Zainteresowania i predyspozycje zawodowe; Zawody deficytowe w powiecie tomaszowskim i województwie łódzkim; Czy warto skończyć szkołę branżową?; Kompetencje twarde i miękkie na rynku pracy; W czym może pomóc Urząd Pracy?; Własna działalność gospodarcza. W spotkaniach tych uczestniczyło łącznie 292 uczniów.

W związku z realizacją programu współfinansowanego z EFS+ doradcy w ramach porady indywidualnej przeprowadzili 436 testów kompetencji cyfrowych oraz szkolenie grupowe z tego zakresu dla 8 osób do 30 roku życia.

2. Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy jest podstawową usługą realizowaną przez Urząd Pracy. Skierowana jest ona z jednej strony do pracodawców poszukujących odpowiedniej kadry, z drugiej zaś do osób chcących podjąć zatrudnienie.

Jednym z najważniejszych działań podejmowanych w ramach pośrednictwa pracy jest pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców. Oferty pracy jakimi dysponuje Urząd są upowszechniane, w tym przekazywane do internetowej Centralnej Bazy Ofert Pracy, która zawiera oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy w skali całego kraju. W 2023 roku w PUP w Tomaszowie Mazowieckim pozyskano 5530 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Wśród tej liczby aż 4063 oferty (73,5%) były zgłoszone przez pracodawców ubiegających się o zezwolenia na pracę cudzoziemców (tzw. testy rynku pracy).

Kolejnym zadaniem pośrednictwa pracy jest inicjowanie i organizowanie kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami. Realizując oferty doradcy klienta wydają kandydatom skierowania do pracodawcy. W minionym roku wydano 1565 skierowań, w wyniku czego zaktywizowano 867 osób.

Ponadto doradcy klienta informują o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy, informują bezrobotnych o ich prawach i obowiązkach, przedstawiają propozycje innej pomocy oferowanej przez Urząd.

W ramach pośrednictwa pracy pracownicy Urzędu kontaktują się z pracodawcami w celu pozyskania ofert pracy, przyjęcia zgłoszenia oferty, udzielenia informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą, informowania o możliwościach wsparcia tworzenia miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. W 2023 roku nawiązano współpracę z 303 nowymi podmiotami dotychczas niewspółpracującymi z PUP. W minionym roku odnotowano 2772 kontakty z pracodawcami znajdującymi się w bazie Urzędu.

W minionym roku Urząd był współorganizatorem V Tomaszowskich Targów Pracy i Edukacji. Wystawcami byli

pracodawcy, z którymi urząd współpracuje, szkoły ponadpodstawowe z terenu Tomaszowa Mazowieckiego, uczelnie wyższe, instytucje kultury i inne podmioty zainteresowane przedstawieniem swojej oferty.

EURES Polska
Sieć europejskich ofert pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim współpracuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi przy realizacji pośrednictwa pracy

w ramach sieci EURES poprzez upowszechnianie zagranicznych ofert pracy. W 2023 roku utrzymano 330 kontaktów z osobami zainteresowanymi m.in. informacjami na temat EURES, warunków życia i pracy w wybranych państwach EOG i poszukiwaniem pracy za granicą.

W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na Ukrainie Urząd podjął działania na rzecz wsparcia Ukraińców szukających pomocy na terenie naszego powiatu. Utrzymano 2 punkty informacyjne zarówno dla uchodźców, jak i dla pracodawców chcących zatrudniać obywateli Ukrainy

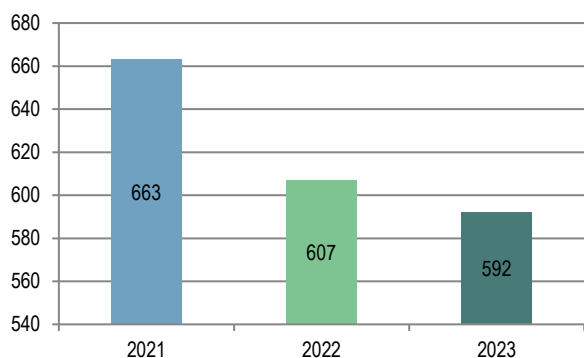
V. Aktywne formy wsparcia

Publiczne służby zatrudnienia podejmują działania mające na celu zapobieżenie bezrobociu lub ograniczenie jego poziomu, w szczególności osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku wyposaża urzędy pracy w odpowiednie narzędzia, które umożliwiają wspieranie bezrobotnych. Są to poza pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym subsydiowane formy zwane aktywnymi instrumentami rynku pracy.

1. Staż

Umowy stażowe są często jedynym sposobem na zaistnienie na rynku pracy osób bezrobotnych, które nie posiadają doświadczenia zawodowego w miejscu pracy. W 2023 roku zawarto 374 umowy o zorganizowanie stażu. Wsparciem tym objęto 592 osoby (w tym rozpoczynające staż w 2022 roku).

Liczba bezrobotnych uczestniczących w stażach w latach 2021-2023

W minionym roku pracodawcy najczęściej organizowali staże w zawodach: pracownik biurowy (148), sprzedawca (24), pomoc kuchenna (17), asystent do spraw księgowości (17).

2. Roboty publiczne

Roboty publiczne są formą wspierającą proces aktywizacji osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Bezrobotni, którzy rozpoczęli staż w 2023 roku		Liczba bezrobotnych
Ogółem		463
w tym		
Kobiety		352
Zamieszkali na wsi		181
Do 30 roku życia		244
Po 50 roku życia		27
Długotrwale bezrobotni		97

Ze stażu częściej korzystały kobiety, które stanowiły 76,0% stażystów oraz osoby młode – 52,7% stażystów było do 30 roku życia.

W minionym roku na staże wydatkowano 4 031 140 zł. Efektywność zatrudnieniowa staży wynosiła 75,9% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.)

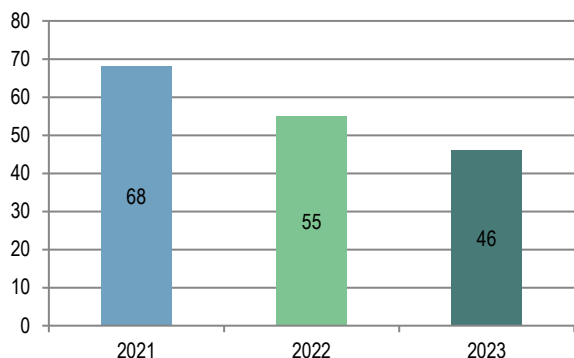
Organizowane są przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy – gminy i organizacje

statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki.

W minionym roku Urząd zawarł 19 umów, w ramach których zatrudnienie podjęło 46 osób.

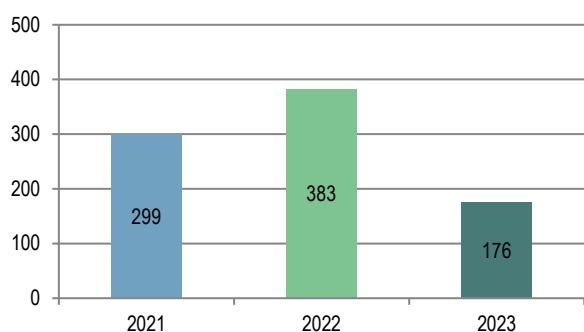
Liczba bezrobotnych, którzy podjęli pracę w ramach robót publicznych w latach 2021-2023

3. Prace interwencyjne

W 2023 roku zawarto 127 umów o prace interwencyjne. Wspieraniem tym objęto 310 osób, z których 134 kontynuowały zatrudnienie na podstawie umów zawartych w 2022 roku.

Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych w latach 2021-2023

Pracodawcy najczęściej w ramach tej formy wsparcia zatrudniali sprzedawców, pracowników biurowych i magazynierów.

4. Prace społecznie użyteczne

Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające z pomocy społecznej mogą być kierowane do prac społecznie użytecznych organizowanych przez gminę w jednostkach

Bezrobotni, którzy podjęli pracę w ramach robót publicznych w 2023 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	46
w tym	
Kobiety	30
Zamieszkali na wsi	36
Do 30 roku życia	6
Po 50 roku życia	19
Długotrwale bezrobotni	17

Roboty publiczne były organizowane głównie przez gminy wiejskie naszego powiatu, stąd 78,3% osób uczestniczących w tej formie pomocy było mieszkańcami terenów wiejskich.

W 2023 roku PUP w Tomaszowie Mazowieckim na roboty publiczne wydatkował 543 180 zł.

Efektywność zatrudnieniowa tej formy pomocy wyniosła 95,6% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.).

Bezrobotni, którzy podjęli pracę w ramach prac interwencyjnych w 2023 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	176
w tym	
Kobiety	101
Zamieszkali na wsi	66
Do 30 roku życia	40
Po 50 roku życia	44
Długotrwale bezrobotni	33

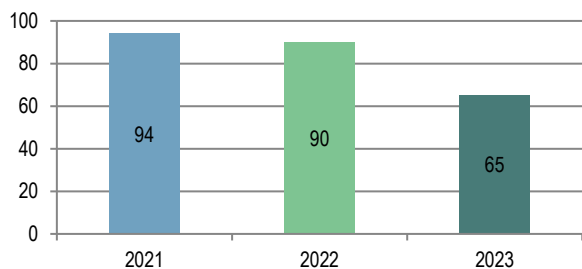
Na refundacje wynagrodzeń w ramach prac interwencyjnych w 2023 roku Urząd wydatkował 1 550 606 zł.

Efektywność zatrudnieniowa tego wsparcia wynosiła 98,4% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.).

organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej.

W 2023 roku PUP zawarł z gminami 4 porozumienia na organizację prac społecznie użytecznych. Na przestrzeni 12 miesięcy 2023 roku 65 osób bezrobotnych podjęło uczestnictwo w tej formie aktywizacji. Prace społecznie użyteczne organizowane były na stanowisku robotnik gospodarczy i opiekun osoby starszej.

Liczba bezrobotnych, którzy uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych w latach 2021-2023

Bezrobotni, którzy uczestniczyli w pracach społecznie użytecznych w 2023 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	65
Kobiety	34
Zamieszkali na wsi	9
Do 30 roku życia	2
Po 50 roku życia	32
Długotrwale bezrobotni	60

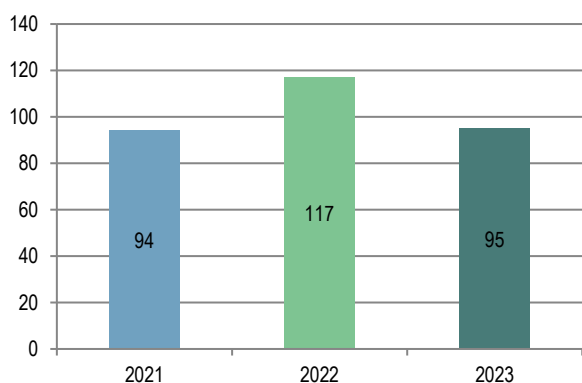
Na finansowanie prac społecznie użytecznych w 2023 roku wydatkowano 91 558 zł.

6,8% osób wykonujących PSU podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu tej formy pomocy (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.).

5. Dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy umożliwia osobom bezrobotnym uzyskanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. W 2023 roku wsparciem tym objęto 95 osób bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych, którzy uzyskali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2021-2023

Bezrobotni, którzy uzyskali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2023 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	95
Kobiety	44
Zamieszkali na wsi	43
Do 30 roku życia	45
Po 50 roku życia	4
Długotrwale bezrobotni	19

Dane liczbowe wskazują, że najczęściej osób występowało do Urzędu z wnioskami na rozpoczęcie działalności usługowej, spośród których przeważały usługi remontowo-budowlane, fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne, konserwacja i naprawa pojazdów oraz niespecjalistyczne sprzątnięcie budynków i obiektów.

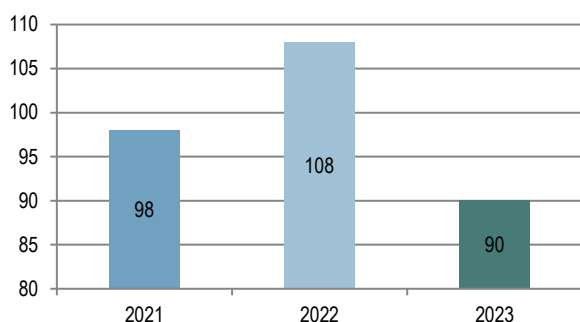
Na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej Urząd w minionym roku wydatkował 2 760 321 zł.

Efektywność zatrudnieniowa tej formy pomocy bezrobotnym wyniosła 100,0% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.).

6. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Pracodawcy, którzy są zainteresowani utworzeniem nowego miejsca pracy dla osoby bezrobotnej, mogą uzyskać refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stworzonego stanowiska pracy. W 2023 roku Urząd zawarł 49 umów dotyczących tej formy aktywizacji, a zatrudnienie uzyskało 90 osób bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych, którzy zostali zatrudnieni na utworzonych stanowiskach pracy w latach 2021-2023

7. Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie jest instrumentem wspierającym osoby do 30 roku życia podejmujące poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą. Środki przeznaczone są na pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu oddalonym od miejsca dotychczasowego pobytu o minimum 80 km lub gdy czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu przekracza łącznie 3 godziny dziennie.

W 2023 roku bon na zasiedlenie przyznano 29 osobom, które podjęły zatrudnienie.

8. Szkolenia i bony szkoleniowe

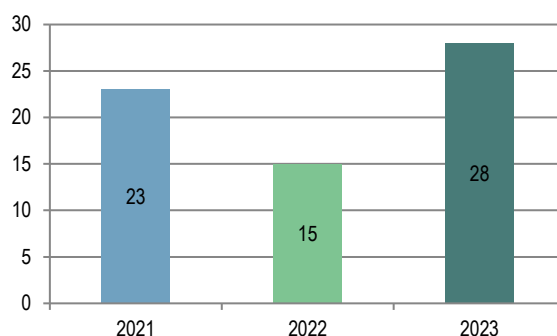
Kolejną formą przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia jest finansowanie ze środków publicznych szkoleń, których celem jest podniesienie kwalifikacji zwiększających szanse osób bezrobotnych na podjęcie zatrudnienia. Dodatkowo osoby do 30 roku życia mają możliwość zdobycia kwalifikacji w ramach bonu szkoleniowego. W minionym roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim skierował na

Bezrobotni, którzy zostali zatrudnieni na utworzonych stanowiskach pracy w 2023 roku	Liczba bezrobotnych
Ogółem	90
Kobiety	40
Zamieszkali na wsi	41
Do 30 roku życia	32
Po 50 roku życia	8
Długotrwale bezrobotni	16

W 2023 roku refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to wydatek 1 750 325 zł.

Efektywność zatrudnieniowa po zakończeniu umowy wynosiła 98,4% (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPiPS-02 za 2023 r.

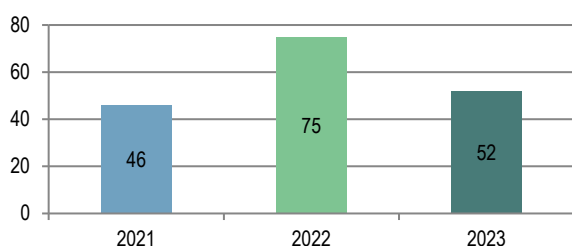
Liczba bezrobotnych, którzy zostali objęci wsparciem w postaci bonu na zasiedlenie w latach 2021-2023

Koszt bonów na zasiedlenie w 2023 roku to 261 000 zł.

szkolenie 52 osoby, w tym w ramach bonu szkoleniowego 12 osób. Ponadto 3 osoby rozpoczęły studia podyplomowe. Na realizację szkoleń osób bezrobotnych w 2023 roku wydatkowano 443 804 zł, studia podyplomowe kosztowały – 30 593 zł.

Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenie
w latach 2021-2023

65,0% uczestników szkoleń podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia (na podstawie Załącznika nr 1 do sprawozdania MRPIPS-02 za 2023 r.).

L.p	Nazwa szkolenia	Liczba osób które brały udział w szkoleniach
1.	Prawo jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	19
2.	Prawo jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną do prawa jazdy kat. C, CE	9
3.	Prawo jazdy kat. C+E	2
4.	Prawo jazdy kat. C+E z kwalifikacją wstępną przyspieszoną do prawa jazdy kat. C, CE	2
5.	Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną do prawa jazdy kat. D, DE	6
6.	Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną do prawa jazdy kat. D, DE	1
7.	Prawo jazdy kat. C+E ze szkoleniem okresowym do prawa jazdy kat. C, CE	1
8.	Szkolenie okresowe do prawa jazdy kat. C, CE	1
9.	Prawo jazdy kat. B+E	1
10.	Kierowca wózków jezdniowych specjalistycznych	1
11.	Kurs kaletniczy I stopnia	4
12.	Spawanie stali metodą MMA 111-FM1 i MAG 135-FM5	1
13.	Prosci Change Management Program	1
14.	Operator koparko-ładowarki kl. III	1
15.	Szkolenie w zakresie kierowania ruchem drogowym	1
16.	Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym	1
17.	Kurs 5-dniowy, indywidualny zawodowy od podstaw (przygotowanie do zawodu makijażystki)	1
RAZEM		53

9. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część środków Funduszu Pracy, określoną w planie Funduszu Pracy na dany rok budżetowy. Celem Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest pomoc osobom pracującym zagrożonym utratą zatrudnienia z powodu kwalifikacji nieadekwatnych do wymagań stawianych przez lokalny rynek pracy i dynamicznie zmieniającą się gospodarkę. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić pracodawcy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie.

Środki KFS przeznaczone są na finansowanie:

- kursów i studiów podyplomowych realizowanych z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;

- egzaminów umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- badań lekarskich i psychologicznych wymaganych do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Wysokość wsparcia, to:

- **100% kosztów** - jeśli pracodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika;
- **80% kosztów** – jeśli pracodawca nie jest mikroprzedsiębiorcą,

nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

W roku 2023 o środki KFS wnioskować mogli wyłącznie pracodawcy posiadający siedzibę lub prowadzący działalność na terenie powiatu tomaszowskiego i planujący kształcenie w obszarze jednego z priorytetów Ministra Rodziny i Polityki Społecznej:

Priorytet 1. wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców;

Priorytet 2. wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy;

Priorytet 3. wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w powiecie tomaszowskim lub województwie łódzkim zawodach deficytowych;

Priorytet 4. wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia;

Priorytet 5. wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych;

Priorytet 6. wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami;

W roku 2023 o środki KFS wnioskować mogli również pracodawcy posiadający siedzibę lub prowadzący działalność na terenie powiatu tomaszowskiego i planujący kształcenie w obszarze jednego z priorytetów Rady Rynku Pracy tzw. rezerwy KFS:

Priorytet 1. Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych

oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS;

Priorytet 2. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;

Priorytet 3. wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju województwa łódzkiego wskazanych w Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego „LORIS 2030”, tj.,

Priorytet 4. Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;

Priorytet 5. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W 2023 roku wsparcie w postaci kształcenia ustawicznego dofinansowywanego z Krajowego Funduszu Szkoleniowego cieszyło się dużym zainteresowaniem. Podstawowa pula środków, jaką powiat tomaszowski dysponował na ten cel wynosiła 738 752 zł. Po rozpatrzeniu złożonych wniosków zawarto 122 umowy z pracodawcami. W kształceniu ustawicznym wzięło udział 566 osób, w tym 14 pracodawców, którzy również podnosili swoje kwalifikacje. Najczęściej finansowane były kursy z zakresu prawa jazdy, uprawnień do obsługi sprzętu ciężkiego oraz z zakresu rachunkowości.

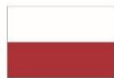
Pula środków z rezerwy KFS wynosiła 43 782 zł. Po rozpatrzeniu złożonych wniosków zawarto 7 umów z pracodawcami. W kształceniu ustawicznym wzięło udział ogółem 19 osób. Najczęściej finansowane były studia podyplomowe.

VI. Realizowane programy

Projekt „Twoja aktywność”

Fundusze Europejskie
dla Łódzkiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

województwo
łódzkie

Program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	
Priorytet FELD.07	Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem
Działanie FELD.07.01	Aktywizacja zawodowa - PUP
Tytuł projektu:	Twoja aktywność
Realizator:	Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim
Wartość projektu:	13 665 134,60 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE: 11 615 364,41 zł
Okres realizacji projektu:	01.05.2023 r. - 31.12.2024 r.

Projekt „**Twoja aktywność**” skierowany jest do osób bezrobotnych, w szczególności do osób młodych (w wieku do 29 roku życia), osób starszych (w wieku 55 lat i więcej), długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 4, tzn. do wykształcenia na poziomie policealnym) oraz osób z niepełnosprawnościami.

Celem projektu jest podejmowanie działań na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia dla 711 osób bezrobotnych z terenu powiatu tomaszowskiego.

W 2023 roku w ramach umów zawartych z pracodawcami i osobami bezrobotnymi aktywną formę wsparcia realizowały **543** osoby i wydatkowano na ten cel **6.946.721,33 zł**. **320** osób uczestniczyło w stażach, by w ten sposób zdobyć bądź uzupełnić swoje doświadczenie zawodowe. **95** uczestników projektu otrzymało dotacje na podjęcie własnej działalności gospodarczej. **50** osób realizowało zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, wyposażono stanowiska pracy dla **54** bezrobotnych. **5** młodych osób otrzymało bon szkoleniowy, dzięki któremu uczestniczyły we wskazanych przez siebie szkoleniach, a **19** otrzymało bon na zasiedlenie wskutek czego zwiększyły swoją mobilność na rynku pracy.

Fundusze
Europejskie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Powiat Tomaszowski/Powiatowy Urząd Pracy
w Tomaszowie Mazowieckim realizuje
projekt „Twoja aktywność”

Dofinansowanie projektu z UE:
11 615 364,41 zł

województwo
łódzkie

www.mapadotacji.gov.pl

Program pilotażowy

31 grudnia 2023 roku Powiat tomaszowski/Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim zakończył realizację projektu pilotażowego „JA, PRACUJĄCA MAMA” finansowanego w ramach naboru „Stabilna praca – silna rodzina” ze środków rezerwy Funduszu Pracy. Celem ogólnym projektu pilotażowego było zapewnienie Uczestniczkom warunków do godzenia życia zawodowego z rodzinnym.

JA, PRACUJĄCA MAMA

Termin realizacji 31.01.2022 r. – 31.12.2023 r.

Wydatkowana kwota: 270 868,97 zł.

Uczestnicy: 15 kobiet, w tym 14 osób bezrobotnych, 1 osoba poszukująca pracy,
15 przedsiębiorców/pracodawców

Projekt skierowany był do 15 osób zarejestrowanych w PUP:

- 14 osób bezrobotnych, które po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanej z wychowywaniem dzieci nie powróciły na rynek pracy;

- 1 osoba poszukująca pracy, która przebywała na urlopie macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym, która chciała zdobyć nowe kwalifikacje oraz/lub doświadczenie zawodowe by utrzymać zatrudnienie lub zmienić je na bardziej atrakcyjne.

Rezultaty projektu pilotażowego JA, PRACUJĄCA MAMA			
lp.	zakładane	osiągnięte	% realizacji
1.	skierowanie na praktyki 10 uczestniczek, z czego 5 ukończy praktyki	skierowano na praktyki 15 uczestniczek, z czego 14 ukończyło praktyki, 1 osoba przerwała praktykę	150 280
2.	3 osoby podejmą zatrudnienie po zakończeniu lub w trakcie praktyk	11 osób podjęło zatrudnienie po zakończeniu lub w trakcie praktyk	366,7
3.	5 osób ukończy szkolenie, studia podyplomowe	14 osób ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe	280
4.	przeprowadzenie 30 porad zawodowych indywidualnych	przeprowadzono 30 porad zawodowych indywidualnych	100
5.	sporządzenie 15 bilansów zawodowych uczestniczek	sporządzono 15 bilansów zawodowych uczestniczek	100
6.	wzrost motywacji do powrotu na rynek pracy u 50% uczestników,	wzrost motywacji do powrotu na rynek pracy odnotowano u 67% uczestników	x
7.	wdrożenie innowacyjnych instrumentów (praktyki, Bony pracującej mamy, vouchery szkoleniowe)	wdrożono innowacyjne instrumenty (praktyki, Bony pracującej mamy, vouchery szkoleniowe)	100

Program finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy

W ramach środków Funduszu Pracy wyodrębniana jest co roku pula pieniędzy w ramach tzw. rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy. Zapewniane jest w ten sposób finansowanie dodatkowego wsparcia dla realizacji zadań na rzecz bezrobotnych i innych uprawnionych osób. Powiatowe urzędy pracy mogą ubiegać się o środki z tej dodatkowej puli.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim pozyskał w ten sposób środki na realizację

programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Wydatki poniesione w 2023 r.: 171 916,76 zł.

Forma wsparcia	Liczba uczestniczących w programie
Roboty publiczne	2
Staż	16

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach środków PFRON

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu mogą ubiegać się o wsparcie finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

PUP w Tomaszowie Mazowieckim w 2023 roku otrzymał środki w kwocie **650 000 zł** na realizację zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej niepełnosprawnych.

W ramach przyznanych środków Urząd zawarł 3 umowy o zorganizowanie stażu dla 7 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Na finansowanie tej formy wydatkowano kwotę 54 972 zł.

Dodatkowo zorganizowano szkolenie dla osoby poszukującej pracy na kwotę 11 048 zł. Zawarto 1 umowę w ramach prac interwencyjnych, w ramach której wydatkowano 2 405 zł.

8 osób niepełnosprawnych uzyskało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Na finansowanie tego działania wydatkowano kwotę 269 939 zł.

W ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy utworzono 5 miejsc w przedsiębiorstwach prywatnych. Wydatkowano na ten cel 240 000 zł. W ramach umów zawartych w latach ubiegłych zatrudnienie podjęły dodatkowo 3 osoby.

Na przestrzeni całego 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim wydatkował środki PFRON w łącznej kwocie 578 364 zł.

VII. Programy lokalne

Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu tomaszowskiego na lata 2021- 2028 przyjęty został uchwałą Nr XLII /257/2021 Rady Powiatu z dnia 8 września 2021 r.

Celem nadrzędnym Programu jest wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych i pracujących mieszkańców powiatu tomaszowskiego rozumianej jako uczestnictwo w różnych formach zdobywania wiedzy, umiejętności, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

W ramach Programu określone zostało 5 głównych celów strategicznych, w ramach których zidentyfikowano 15 celów szczegółowych. Cele te były realizowane w 2023 roku i osiągnięto następujące wskaźniki:

Cel strategiczny 1. Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy

I.1. Prowadzenie skutecznego pośrednictwa pracy:

- Liczba kontaktów z pracodawcami - 2772
- Liczba przyjętych do realizacji ofert pracy niesubsydiowanej – 4625
- Liczba wydanych skierowań do pracy – 758
- Liczba osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w wyniku skierowania – 391
- Liczba zorganizowanych giełd/targów pracy -6.

I.2. Realizacja poradnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb klientów:

- Liczba osób, które skorzystały z porad indywidualnych - 800
- Liczba uczestników porad grupowych – 161
- Liczba uczestników grupowych informacji zawodowych – 38.

I.3. Wspieranie w nabywaniu nowego doświadczenia zawodowego:

- Liczba osób rozpoczynających staż – 466.

I.4. Współpraca z pracodawcami w zakresie tworzenia miejsc pracy:

- Liczba osób zatrudnionych w ramach subsydiowanych miejsc pracy – 312

I.5. Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy

- Liczba grupowych porad i informacji zawodowych – 34
- Liczba spotkań z młodzieżą szkolną - 15

I.6. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym szczególnie osób młodych do 30 r. ż., osób powyżej 50 r.ż., kobiet, długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych):

- Liczba opracowanych programów/projektów – 4

- Liczba osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie – 450
- Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte poszczególnymi formami wsparcia oferowanymi przez PUP – 1289

Cel strategiczny 2 - Promocja przedsiębiorczości

II.1. Upowszechnianie postaw przedsiębiorczych

- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/warsztatach z zakresu przedsiębiorczości – 64
- Liczba zaopiniowanych przez doradcę zawodowego wniosków o dotację – 109
- Liczba osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności w oparciu o przyznane środki – 95

Cel strategiczny 3 - Wspieranie rozwoju i funkcjonowania lokalnych przedsiębiorstw

III.1. Uzupelnianie niedoboru pracowników w niektórych branżach

- Ilość oświadczeń powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji – 1156
- Ilość wydanych zezwoleń na pracę sezonową – 10
- Ilość wydanych informacji starosty o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi – 4039

III.2. Realizacja przedsięwzięć na rzecz pracodawców

- Ilość zaopiniowanych przez doradcę zawodowego wniosków o zorganizowanie stażu – 444
- Ilość zawartych umów o finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy - 129
- Ilość zorganizowanych przedsięwzięć informacyjnych na temat form wsparcia dla przedsiębiorców, pracodawców – 2

Cel strategiczny 4 – Rozwój kompetencji zawodowych dostosowanych do wymogów rynku pracy

IV.1. Rozwój kwalifikacji zawodowych mieszkańców powiatu

- Liczba osób, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe w wyniku szkolenia – 52 oraz studiów podyplomowych - 3
- Liczba osób, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe w wyniku szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 585

IV.2. Monitoring rynku pracy

- Liczba zrealizowanych badań zapotrzebowania na kwalifikacje – 1 badanie: Barometr zawodów 2023

Cel strategiczny 5 - Efektywny Urząd - wzrost jakości usług realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim

V.1. Profesjonalizacja obsługi rynku pracy

- Liczba pracowników Urzędu uczestniczących w szkoleniach – 56

V.2. Rozwój współpracy z partnerami na rynku pracy

- Liczba podpisanych porozumień - 7

V.3. Popularyzacja interaktywności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy

- Liczba osób, które skorzystały z rejestracji on-line – 258
- Liczba dokumentów przesłanych za pomocą dedykowanych platform – 1408

Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy jest integralną częścią Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim na lata 2021 – 2028. Realizacja powyżej opisanych zadań służyła osiągnięciu celów założonych w niniejszej Strategii.

Program działań samorządu powiatowego na rzecz integracji społecznej i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w Powiecie Tomaszowskim na lata 2019-2023 przyjęty Uchwałą Nr VI/50/2019 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 11 kwietnia 2019 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2019-2023 realizował zadania zmierzające do osiągnięcia celu ogólnego Programu Działań, jakim jest: Wzmacnianie szans i tworzenie możliwości integracji społecznej i aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w celu uzyskania lub odzyskania przez nich zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz przestrzegania i realizacji ich praw.

Zapisy zawarte w Programie realizowane były zgodnie z wytyczonymi działaniami, w skali zależnej od możliwości finansowych. Na przestrzeni 5 lat liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wzrosła o 35 osób (2019: 261 bezrobotnych, 38 poszukujących pracy, 2023: 296 bezrobotnych, 24 poszukujących pracy) pomimo spadku liczby osób bezrobotnych (2019: 3330 osób bezrobotnych ogółem, 2023:3244 osób bezrobotnych ogółem). W latach 2019-2023 PUP na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych

pozyskał i wydatkował kwotę **2 518 067 zł** z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i **1 880 834 zł** z Funduszu Pracy. Dzięki tym środkom zatrudnienie podjęło 217 osób, w stażach uczestniczyły 143 osoby, działalność gospodarczą uruchomiło 41 osób, nowe kwalifikacje zdobyło 10 osób. Powyższe działania przyczyniły się do zwiększenia zdolności 411 osób z niepełnosprawnościami do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Oceniając stopień realizacji zakładanego celu głównego należy uwzględnić okoliczności, w których program ten był realizowany. Po pierwsze, pandemia spowodowana wirusem COVID-19

wywołała tak ogromne zmiany na rynku pracy, dotyczące głównie zachowań społecznych, że aktywizacja osób z niepełnosprawnością stała się dużo trudniejsza. Z kolei w konsekwencji wojny na Ukrainie na polski rynek napłynęły rzesze pracowników z zagranicy, co sprawiło, że osoby z niepełnosprawnościami miały mniejsze szanse w konkurencji o pracę, szczególnie na stanowiskach niewymagających kwalifikacji, przy pracach prostych. Powyższe powody sprawiają, że ocena stopnia realizacji założonego celu nie jest zasadna, bowiem założenia sformułowane na początku nie uwzględniały takich zdarzeń z jakimi mieliśmy do czynienia w ostatnich 5 latach.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tomaszowskim na lata 2021 – 2028 przyjęta Uchwałą Nr XXXIX/246/2021 Rady Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2021 roku.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje *Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021-2028* w dwóch obszarach: rynek pracy i rynek pracy osób bezrobotnych.

Celem strategicznym w ramach pierwszego obszaru jest: wzrost aktywności zawodowej mieszkańców powiatu tomaszowskiego, w szczególności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu długotrwałego bezrobocia. W 2023 r. dążąc do realizacji tego celu udzielono 1489 porad zawodowych i informacji zawodowych, 878 osób bezrobotnych uczestniczyło w aktywnych formach (staż, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, roboty publiczne, ref. wyposażenia/doposażenia stanowiska, bon na zasiedlenie), przyznano 101 dotacji na podjęcie działalności, zorganizowano 185 szkoleń dla pracowników i pracodawców oraz osób bezrobotnych, w których

uczestniczyło 56 osób bezrobotnych i 614 pracowników i pracodawców.

Celem strategicznym w ramach drugiego obszaru jest: integracja społeczna i aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu rozumiana jako uzyskanie lub odzyskanie zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W okresie sprawozdawczym udzielono 101 porad zawodowych i informacji zawodowych, 61 osób uczestniczyło w aktywnych formach (staż, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, roboty publiczne, ref. wyposażenia/doposażenia stanowiska, bon na zasiedlenie), utworzono 9 miejsc pracy oraz aktywizacji zawodowej, przyznano 8 dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, nagrano 1 audycję radiową w celu promocji zatrudnienia i samozatrudnienia osób niepełnosprawnych.

VIII. Powiatowa Rada Rynku Pracy

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Tomaszowie Mazowieckim jako organ opiniotwórczo-doradczy starosty w 2023 roku zrealizowała 7 posiedzeń, w trakcie których podjęła 12 uchwał, m.in. w sprawach: podziału środków Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz

innych fakultatywnych zadań, umorzenia nienależnie pobranych przez osoby bezrobotne świadczeń, przyjęcia kierunków szkoleń na rok 2023, przyjęcia zasad finansowania instrumentów rynku pracy.

Techniczna obsługa Rady była sprawowana przez Powiatowy Urząd Pracy.

IX. Działania realizowane w ramach Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tomaszowie Mazowieckim na przełomie 12 miesięcy 2023 roku wydatkowano kwotę **28 489 607 zł**,

w tym:

- na zasiłki dla bezrobotnych i składki ZUS **9 668 339 zł**,
- na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu **11 290 611 zł** oraz KFS – 768 665 zł, PFRON – 578 364 zł,
- pozostałe wydatki (wydatki fakultatywne) **777 321 zł**.

W 2023 roku PUP realizował ze środków publicznych następujące programy na rzecz zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej:

Programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w 2023 roku

Lp.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	Wydatkowane środki	Ilość osób objętych aktywnymi formami
1	Algorytm	4 343 889,22	729
	Szkolenia	341 263,39	40
	Bon szkoleniowy	49 218,67	7
	Studia podyplomowe	30 593,21	3
	Prace interwencyjne	1 309 127,57	260
	Staż	1 901 123,02	256
	Wyposażenie, doposażenie stanowiska pracy	-	36
	Prace społeczno-użyteczne	91 557,60	65
	Roboty publiczne	531 005,76	52
	Bon na zasiedlenie	90 000,00	10
2	EFS+	6 946 721,33	543
	Bon na zasiedlenie	171 000,00	19
	Bon szkoleniowy	53 322,28	5
	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gosp.	2 760 321,42	95
	Prace interwencyjne	241 478,88	50
	Wyposażenie, doposażenie stanowiska pracy	1 750 324,50	54
	Staż	1,970 274,25	320
3	Program z rezerwy ministra- „Ja, pracująca mama”	98 980,52	6
	Stypendium za okres praktyki	51 025,19	
	Voucher szkoleniowy	15 155,49	

	Bon pracującej mamy	7 399,84	
	Premie dla pracodawców organizujących praktyki	15 400,00	
	Ewaluacja	10 000,00	
4	Program z rezerwy ministra – Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi	171,916,76	18
	Staż	159 742,75	16
	Roboty publiczne	12 174,01	2
	Ogółem wydatki na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu	11 561 507,83	
5	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	768 665,10	585
	KFS	735 232,70	566
	KFS Rezerwa	33 432,40	19
	OGÓŁEM	12 330 172,93	1 881

Analizując strukturę wydatków na aktywne formy pomocy bezrobotnym, którą przedstawiono w Załączniku 3, zauważa się, że najwięcej środków w analizowanym roku wykorzystano na staże (32,7%). Wysoki też udział w wydatkowanej kwocie stanowiły jednorazowe środki udzielone bezrobotnym na

rozpoczęcie działalności gospodarczej (22,0%) oraz środki na wyposażenie/doposażenie stanowisk pracy (14,2%). Na przełomie 12 miesięcy 2023 roku przyznany limit na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu zrealizowano w 98,3%

Podsumowanie

Wydatki ogółem Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim w 2023 roku wyniosły 28 489 607 zł (Załącznik 4). Działania Urzędu były ukierunkowane na skuteczną pomoc w zakresie zatrudnienia, dostosowaną do indywidualnych potrzeb klientów. Środki pozyskane przez PUP pozwoliły zaktywizować **1 881 osób** (bezrobotni, poszukujący pracy, pracownicy lokalnych przedsiębiorstw). Realizacja zaplanowanych na 2023 rok programów na rzecz

promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyczyniła się do osiągnięcia założonego celu jakim była wysoka efektywność zatrudnieniowa. Pracę podjęło bowiem **86,36%** osób, które zakończyły udział w podstawowych formach wsparcia finansowanych przez Urząd. Osiągnięty wskaźnik efektywności kosztowej wynosi **14 951,93 zł**. Jest to koszt zatrudnienia jednej osoby uczestniczącej w aktywnych formach wsparcia.

Poziom bezrobocie w powiecie wg gmin

Załącznik 1

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2022	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2023	Wzrost lub spadek w %
1.	Tomaszów Maz. - miasto	1964	1921	-2,2
2.	Będków - gmina	64	70	9,4
3.	Budziszewice - gmina	69	64	-7,2
4.	Czerniewice - gmina	101	96	-5,0
5.	Inowódz - gmina	131	108	-17,6
6.	Lubochnia - gmina	197	185	-6,1
7.	Rokiciny - gmina	108	108	0,0
8.	Rzeczyca - gmina	101	101	0,0
9.	Tomaszów Maz. - gmina	322	314	-2,5
10.	Ujazd - gmina	189	202	6,9
11.	Żelechlinek - gmina	77	75	-2,6
	Ogółem	3323	3244	-2,4

Z up. Starosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
inż. Ewa Gądko

Wybrane kategorie bezrobotnych – stan na 31.12.2023 r.

Załącznik 2

Lp.	Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	Kobiety	Udział %	Bezrobotni z prawem do zasiłku	Udział %	Osoby niepełnosprawne	Udział %
1.	Tomaszów Maz. - miasto	1921	912	47,5	265	13,8	194	10,1
2.	Będków -gmina	70	38	54,3	6	8,6	4	5,7
3.	Budziszewice - gmina	64	33	51,6	5	7,8	5	7,8
4.	Czerniewice - gmina	96	39	40,6	11	11,5	9	9,4
5.	Inowódz – gmina	108	48	44,4	14	13,0	12	11,1
6.	Lubochnia – gmina	185	95	51,4	28	15,1	20	10,8
7.	Rokiciny – gmina	108	46	42,6	15	13,9	9	8,3
8.	Rzeczyca – gmina	101	41	40,6	13	12,9	4	4,0
9.	Tomaszów Maz. – gmina	314	149	47,5	54	17,2	24	7,6
10.	Ujazd – gmina	202	108	53,5	32	15,8	14	6,9
11.	Żelechlinek - gmina	75	36	48,0	19	25,3	1	1,3
	Ogółem	3244	1545	47,6	462	14,2	296	9,1

Z up. Starosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
inż. Ewa Gadko

Wydatki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Załącznik 3

Lp.	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	2022 r.		2023 r.		% wykonania
		Wykonanie	zł	Limit zł	Wykonanie	zł
1	2	3		4	5	6
1	Szkolenia	345 807		342 000	341 263	99,8
2	Bon szkoleniowy	54 937		109 500	102 541	93,6
3	Studia podyplomowe	39 059		31 000	30 593	98,7
4	Prace interwencyjne	1 751 215		1 588 326	1 550 606	97,6
5	Staż	4 919 495		3 891 177	3 871 397	99,5
6	Jednorazowe środki na działalność gospodarczą	2 880 942		2 763 000	2 760 321	99,9
7	Wyposażenie, doposażenie	1 936 604		1 753 540	1 750 325	99,8
8	Prace społecznie użyteczne	106 916		110 000	91 558	83,2
9	Roboty publiczne	735 869		552 000	531 006	96,2
10	Bon na zasiedlenie	135 000		261 000	261 000	100,0
	Razem wydatki na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu	12 905 845		11 401 543	11 290 611	99,0
	Środki z rezerwy ministra /umowa/					
11	<i>Program pilotażowy "Ja, pracująca mama"</i>	171 888		178 000	98 981	55,6
	Razem program z rezerwy ministra /umowa/	171 888		178 000	98 981	55,6
	Środki z rezerwy ministra					
12	<i>Program aktyw.zaw.bezr.zamieszkujących na wsi</i>					
	Staż	0		160 820	159 743	99,3
	Roboty publiczne	0		18 500	12 174	65,8
	Razem program z rezerwy ministra	0		179 320	171 917	95,9
13	Środki FP na realizację zadań w ramach "Tarczy" - dotacje art.15zże ⁴	30 000		0	0	0,0
14	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	742 602		738 752	735 233	99,5
15	Krajowy Fundusz Szkoleniowy - rezerwa	0		43 782	33 432	76,4
	Ogółem	13 850 335		12 541 397	12 330 173	98,3

Z up. Starosty
DYREKTOR
 Powiatowego Urzędu Pracy
 w Tomaszowie Maz.
Ewa Gacko
 inż. Ewa Gacko

Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim wg realizowanych zadań na dzień 31.12.2023 r.

Załącznik 4

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	Środki budżetowe	5 135 410
	w tym:	
	Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku	0
2.	Fundusz Pracy	22 007 168
	w tym:	
	a) wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	11 290 611
	w tym: projekty EFS+	6 946 721
	b) wydatki na zasiłki dla osób bezrobotnych i składki ZUS	9 668 339
	w tym: dodatki aktywizacyjne	380 921
	c) wydatki na program pilotażowy z rezerwy ministra "Ja, pracująca mama"	98 981
	d) wydatki na program z rezerwy ministra - Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi	171 917
	e) wydatki związane z Covid-19	0
	f) pozostałe wydatki (wydatki fakultatywne)	777 321
3.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy + rezerwa	768 665
4.	PFRON	578 364
	Ogółem środki	28 489 607

Z up. Starosty
DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Tomaszowie Maz.

inż. Ewa Gadko